

INA GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2005
KORPORATIVNA DRUŠTVENA ODGOVORNOST

SADRŽAJ

Uvodna riječ predsjednika Inine uprave	5
1. Profil Ine	7
2. Inina vizija i poslovna strategija	11
3. Inina poslovna postignuća	23
4. Ina i kvaliteta radne okoline	37
5. Inina partnerstva	61
Potrošači	62
Kupci i dobavljači	66
Zajednice i javnost	67
6. Ciljevi društveno odgovornog poslovanja Ine u budućnosti	77
Prilog 1: Popis GRI indikatora s lokacijom u tekstu	78
Prilog 2: Organogram sustava za zaštitu zdravlja, sigurnost i zaštitu okoliša	83
Prilog 3: Anketni listić "Recite INI"	85
Prilog 4: Popis izvora - bibliografija i osobe	87
Prilog 5: Nezavisne ocjene Izvješća	91

Dragi prijatelji,

nastavljamo Vas po treći put izvještavati o Ininoj društvenoj odgovornosti, ovaj put za kalendarsku godinu 2005., koja je obilježena i kao Europska godina korporativne društvene odgovornosti.

Financijska 2005. godina je završila s neto dobiti od 892 milijuna kuna.

Značajan poslovni događaj je potpisani dugoročni Ugovor u Siriji o prodaji plina s Ininih nalazišta na koncesiji Hayan sirijskoj nacionalnoj naftnoj i plinskoj kompaniji i početak komercijalne proizvodnje nafte iz bušotine Jihar-2 čime INA vraća novac uloženi u istraživanja u Siriji. Polovicom 2005. godine pokrenuli smo projekt i3 (informacija, integracija, INA), najveći projekt informatizacije poslovnih procesa u povijesti naše kompanije, koja će se postići pomoću SAP softverskog rješenja.

Izgradili smo informacijski sustav za poslovna istraživanja čiji je koncept praćenje poslovanja kroz mjerljive indikatore uspješnosti koji ukazuju na ostvarenje poslovnih ciljeva.

Na upravljačkoj razini INE gdje radna mjesta nisu u tolikoj mjeri obilježena tradicionalnim rodnim ulogama, kao što je slučaj u naftnoj industriji, već drugu godinu povećavamo broj žena. Strateška inicijativa INE usmjerena prema učinkovitoj i permanentnoj edukaciji radnika, podizanjem razine i kvalitete znanja i vještina rezultirala je u 2005. godini brojnim obrazovnim aktivnostima naših radnika u zemlji i u inozemstvu.

Čak trinaest Ininih inovatorskih skupina i inovatora pojedinaca nagrađeno je priznanjima i nagradama na jubilarnoj tridesetoj sajamskoj manifestaciji „INOVA 2005“, a INA-Industrija nafte je proglašena najboljom tvrtkom u kategoriji velikih trgovačkih društava. Rezultati ankete o zadovoljstvu radnika INE pokazali su da četrdesetak posto anketiranih radnika smatra da bi se njihov stručni radni potencijal mogao još bolje iskoristiti.

To je važan pokazatelj rukovodećoj strukturi jer daje značajan prostor za još bolje poslovanje. U 2005. godini INA je za donacije i sponzorstva izdvojila četrdesetak milijuna kuna. Pomogli smo mnoge humanitarne, kulturne, obrazovne, zdravstvene, ekološke i športske projekte.

I u 2005. nastavili smo u okviru nacionalne akcije sa stipendiranjem najboljih studenata u RH, kojim omogućujemo TOP stipendiju.

Veseli nas da je na Ininu besplatnom telefonu i u 2005. smanjen broj poziva koji se odnosio na reklamacije, a povećao broj pohvala na poslovanje od naših vjernih potrošača.

Za izradu ovog Izvješća korišten je kao i prethodnih godina GRI (Global Reporting Initiative) okvir koji predstavlja trenutnačnu najrazvijeniju metodologiju za pripremu izvještaja o društvenoj odgovornosti i nezavisno je ocijenjeno. Dugoročno održivi razvoj INE temeljimo na profitabilnom razvoju istraživanja i proizvodnje nafte i plina, rafinerijskoj preradi nafte, veleprodaji naftnih derivata i prirodnog plina te prodaji naftnih derivata putem maloprodajne mreže benzinskih postaja u zemlji i inozemstvu, vodeći brigu o zaštiti okoliša, zdravlja, sigurnosti i dobrobiti radnika te respektirajući dobrobit društvene zajednice u kojoj djelujemo.

dr.sc. Tomislav Dragičević
Predsjednik Uprave INE

1. PROFIL INE

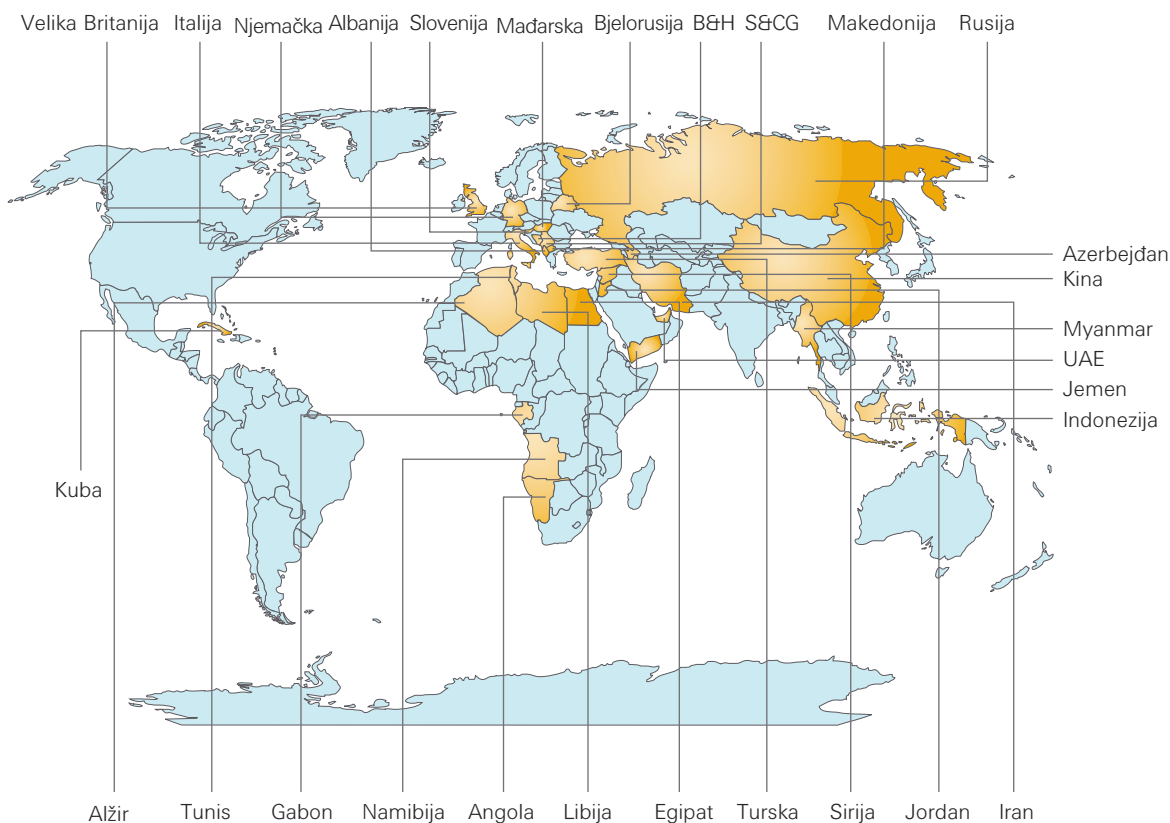
1.1 Osnutak i razvoj Ine

INA je osnovana 1. siječnja 1964., spajanjem Naftaplina (poduzeća za istraživanje i proizvodnju nafte i plina) s rafinerijama u Rijeci i Sisku. Do kraja tog desetljeća proširila se i na Rafineriju Zagreb, Trgovinu (poduzeće za domaću trgovinu), petrokemijske tvornice OKI i DINU te tvornicu mineralnih gnojiva u Kutini. Godine 1974. pretvorena je

u tzv. složenu organizaciju udruženog rada, a taj je potez zahtijevao i osnivanje nekih zasebnih poduzeća. U tom je obliku ostala do 1990. kada je, prema Zakonu o osnivanju javnog poduzeća, INA - Industrija nafte postala tvrtkom u državnom vlasništvu. Godine 1993. postala je dioničko društvo u skladu sa zakonskom uredbom objavljenom u Narodnim novinama 69/93. Otad je Republika Hrvatska stopostotni vlasnik Ininih dionica.

Tijekom prve faze privatizacije, u jesen 2003. vlasnik 25 posto plus jedne dionice INE postaje MOL, mađarska naftna kompanija. Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 22. srpnja 2005. godine donijela Odluku o osnivanju Povjerenstva za nastavak privatizacije INA-Industrije nafte, d.d. Odlukom Vlade od 12. listopada 2005. godine i uz suglasnost Hrvatskog sabora preneseno je sedam posto dionica INE na Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, bez naknade.

INA u svijetu - zemlje poslovanja 1964.-2005.

1.2 Što je Ina-grupa danas?

INA-grupu čini INA, d.d. (poznata i pod nazivom INA-matica) i više ovisnih društava u njezinu potpunom ili djelomičnom vlasništvu: Croscod.o.o. (tehnološke usluge i usluge bušenja), STSI d.o.o. (pružanje usluga pri gradnji naftovoda, plinovoda, procesnih postrojenja i održavanja procesnih postrojenja), Proplin d.o.o. (proizvodnja i trgovina ukapljenim plinom), ITR d.o.o. (iznajmljivanje automobila i plovila), Hostin d.o.o. (ugostiteljstvo i turizam), Maziva - Zagreb d.o.o. (proizvodnja i prodaja maziva), SINACO d.o.o. (usluge vatrozaštite i fizičke sigurnosti), INTERINA Ltd. London, INTERINA d.o.o. Ljubljana, INTERINA d.o.o. Mostar, HOLDINA d.o.o. Sarajevo i INA-Crna Gora d.o.o. Kotor.

Istraživanje i proizvodnja nafte i plina
(Hrvatska, Angola, Egipat, Sirija)
Rafinerijska prerada i veleprodaja
Rafinerije goriva: Rijeka, Sisak
Rafinerije maziva: Rijeka
Trgovina -Benzinske postaje:
Hrvatska (415), inozemstvo (42)

Integrirani naftni servisi-
Bušenje, remont i drugi servisi

Tehnički servisi-održavanje
instalacija i opreme za
proizvodnju i preradu nafte i plina

Industrijska maziva, ulje
za posebne namjene, aditivi
za motorna ulja, tekućine
za obradu metala

Proizvodnja i prodaja
ukapljenog naftnog plina

Ugostiteljstvo i turizam

Iznajmljivanje automobila
i plovila

Tehnička i fizička zaštita

Glavne djelatnosti INE i njezinih ovisnih društava (Grupe) su:

- istraživanje i proizvodnja nafte i plina: prvenstveno u Hrvatskoj, u kopnenom dijelu i u podmorju, a osim toga INA ima koncesije u Angoli, Egiptu i Siriji;
  - uvoz prirodnog plina i prodaja uvoznog i domaćeg prirodnog plina industrijskim potrošačima i gradskim plinarama;
  - prerada nafte i proizvodnja derivata u rafinerijama u Rijeci (Urinj) i Sisku, gdje se proizvode goriva te Rijeci (Mlaka) i Zagrebu, gdje se proizvode maziva;
  - prodaja goriva i popratnih proizvoda preko maloprodajnog lanca INE sa 437 benzinskih postaja (415 diljem Hrvatske te 42 izvan Hrvatske);
  - trgovina sirovom naftom i naftnim derivatima preko mreže inozemnih ovisnih društava i predstavništava, uglavnom u Londonu, Ljubljani, Sarajevu i Moskvi;
  - pružanje usluga bušenja, remonta i drugih radova vezanih za istraživanje i proizvodnju nafte i plina iz kopnenog dijela i podmorja preko ovisnog društva Croscod.o.o.
- INA - grupa ima dominantan položaj u Hrvatskoj u istraživanju i proizvodnji nafte i plina, preradi nafte te prodaji plina i naftnih proizvoda. INA također posjeduje 16 posto udjela u JANAF-u d.d., društvu koje posjeduje i upravlja jadranskim sustavom naftovoda. Sjedište INE nalazi se u Zagrebu, Avenija V. Holjevca 10, Hrvatska. Na dan 31. 12. 2005. INA-grupa imala je 15 989, a INA-matica 10 290 zaposlenih.

Upravni odbor Ine

dr.sc.Tomislav Dragičević	Predsjednik Uprave
László Geszti	Dopredsjednik Uprave i izvršni direktor PF Financija
prof. dr. sc. Mirko Zelić	Član Uprave i izvršni direktor SD Istraživanja i proizvodnje nafte i plina
Zorko Badanjak (do 31. srpnja 2005.)	Član Uprave i izvršni direktor SD Dobave i prerade nafte i veleprodaje naftnih dertivata
Josip Petrović (od 1. kolovoza 2005.)	Član Uprave i izvršni direktor SD Dobave i prerade nafte i veleprodaje naftnih dertivata
Josip Petrović (do 31. srpnja 2005.)	Član Uprave i izvršni direktor SD Trgovine na malo
Ivan Brusić (od 1. kolovoza 2005.)	Član Uprave i izvršni direktor SD Trgovine na malo
Tomislav Thür	Član Uprave i direktor PF Korporativnih procesa
Béla Cseh (do 31. siječnja 2005.)	Član Uprave i direktor PF Korporativnih servisa
Zalán Bács (od 1. veljače 2005.)	Član Uprave i direktor PF Korporativnih servisa

Organizacija i način rada Uprave određen je u Poslovniku o radu Uprave INA-Industrije nafte, d.d.

Nadzorni odbor Ine

Ivan Šuker	Predsjednik
Zoltán Aldott	Predsjednik
Božidar Kalmeta	Član
dr.sc. Ante Babić (do 2. svibnja 2005.)	Član
Damir Polančec (od 2. svibnja 2005.)	Član
Branimir Glavaš (do 2. svibnja 2005.)	Član
Tomislav Ivić (od 2. svibnja 2005.)	Član
György Mosonyi	Član

Način rada Nadzornog odbora uređen je u Poslovniku o radu Nadzornog odbora INA-Industrije nafte, d.d.

Tajnik Društva INE: Darko Markotić

Dodatne informacije mogu se dobiti:

INA d.d.

Avenija V. Holjevca 10
Zagreb, Hrvatska
www.ina.hr

Sektor korporativnih komunikacija

tel. 6450 406, faks. 6452 406

e-mail: glasnogovornik@ina.hr

Radna grupa za održivi razvoj i društveno

odgovorno poslovanje

dr.sc. Svea Švel-Cerovečki, voditeljica

Izvori:

Zakon o osnivanju javnog poduzeća,
INA-Industrija nafte postala poduzećem
u državnom vlasništvu, Narodne novine 69/93
Statut INA-Industrije nafte d.d., INA, listopad 2003.
Financijsko izvješće za 2005. godinu, INA, 2006.

Odluka o osnovama organizacije INE, INA, siječanj, 2004.
Poslovnik o radu Uprave INA-Industrije nafte d.d., INA, 2005.
Poslovnik o radu Nadzornog odbora INA-Industrije nafte, d.d.,
INA, 2003.

2. ININA VIZIJA I POSLOVNA STRATEGIJA

2.1 Misija

Zašto postojimo i kako želimo da nas okolina doživljava?

INA je vertikalno integrirana naftna korporacija, utjecajan sudionik na tržištu nafte, derivata i plina u Hrvatskoj i susjednim zemljama, koja je stalnim unapređenjem poslovanja i kvalitete proizvoda i usluga usmjerena na stvaranje veće vrijednosti.

2.2 Vizija

Što bismo željeli biti u budućnosti?

Uvažavan i poštovan partner, poznat po izvrsnosti proizvoda i usluga te poštenim i brižno njegovanim odnosima i zaštiti interesa naših vlasnika, kupaca, radnika i drugih partnera.

2.3 Temeljne vrijednosti

Da bismo ostvarili Misiju i dostigli Viziju, nužno je svoje ponašanje podrediti očekivanjima i ciljevima svih zainteresiranih za djelovanje INE, a to su prvenstveno vlasnici, kupci i zajednice u kojima djelujemo, a da svojim djelovanjem ne narušavamo sklad prirode koja nas okružuje. Stoga su naše temeljne vrijednosti:

Korist vlasnika

- ostvarivati primjerenu dobit i rast vrijednosti imovine vlasnika i zainteresiranih investitora.

Partnerstvo s kupcima

- zadovoljavati potrebe i očekivanja kupaca i pridobiti njihovo povjerenje i trajnu privrženost.

Respektiranje zajednice

- prepoznatljivi imidž - odražavati prepoznatljiv imidž prisnom suradnjom i poštovanjem kulturnih, vjerskih i drugih osebnosti zajednica u kojima djelujemo.

Dobrobit radnika

- kreativnost, jedinstvenost - uvažavati potrebe, interese i sposobnosti radnika, poticajnim sustavom nagrađivanja i napredovanja jer su nezamjenjiv kreativni potencijal, svekolika podrška i uporište za realizaciju ciljeva.

Zaštita okoliša, zdravlja i sigurnost

- zaštita okoliša, zdravlja i sigurnost trajna su odgovornost i naglašeni prioritet u našim razvojnim nastojanjima.

2.4 Inina politika kvalitete poslovanja

INA upravlja poslovnim procesima tako što:

- stalno unapređuje kvalitetu poslovanja
- ispunjava zahtjeve i očekivanja kupaca i vlasnika
- brine o kvaliteti radne i životne sredine te zadovoljstvu i sigurnosti zaposlenih
- primjenjuje suvremenu znanost i praksu na principu održivog razvoja

Naš cilj je stalna izvrsnost tvrtke.

2.5 Sustav upravljanja kvalitetom poslovanja

Iako su prvi dokumenti o kontroli kvalitete nastali još u razdoblju 50-ih godina prošlog stoljeća u devedesetima dijelovi INE, d.d. koji su u neposrednom kontaktu s kupcem i proizvode za tržište, uvode i certificiraju sustav sukladno normi ISO 9001. Prvi certifikat dokaz udovoljavanja zahtjevima norme dobiva Maziva Rijeka 1995. godine. Uvode se i sustavi zaštite okoliša, zdravlja i sigurnosti sukladno normi ISO 14001 i specifikaciji OHSAS 18001 kao dokazi visoko razvijene svijesti i odgovornosti uprave i radnika za zaštitu okoliša, zdravlje i sigurnost. Briga za kvalitetu svojih proizvoda, praćenje svjetskih trendova u kvaliteti od kontrole kvalitete preko osiguranja kvalitete

do upravljanja kvalitetom pokazuje se kao proces stalnog poboljšanja. Rad na području kvalitete rezultirao je nizom certifikata i ovlasnica, a naši stručnjaci sudjeluju s radovima na simpozijima, izmjenjuju iskustva s međunarodnim stručnjacima, aktivni su članovi strukovnih udruga i uključeni u radove tehničkih odbora. Pojam kvalitete ne veže se samo uz proizvode, poslovnu učinkovitost već se povezuje s kvalitetom življenja naših radnika i društva u cjelini. Tijekom 2005. nastavlja se izgradnja jedinstvenog sustava upravljanja kvalitetom u INI, d.d. temeljenog na procesnom pristupu kao potreba prelaska s organizacijskog modela upravljanja na model upravljan strategijama, ciljevima te mjerenjem učinkovitosti procesa.

Utvrđeno je opredjeljenje da se temeljna norma ISO 9001 primjeni kroz jedinstveni kompanijski sustav u cijeloj INA, d.d. i to ne samo na temeljne procese nego i sve procese u funkciji održavanja temeljnih djelatnosti. Cilj strateškog opredjeljenja upravljanja kvalitetom je osiguranje dosizanja odlika europskih naftnih kompanija. Na putu tog opredjeljenja je dobivanje certifikata ISO 9001:2000 kao cilja koji je ostvaren u studenome 2005. godine.

Inina vizija uključuje poštene i brižno njegovane odnose sa svim dionicima, izvrsnost proizvoda i usluga. Opredjeljujući se za održivi razvoj, INA želi biti uvažan i poštovan partner.

Pregled certifikata/ovlasnica u INI

Certifikat INI, d.d. za sustav
upravljanja kvalitetom
ISO 9001:2000
(30.11.2005.-29.11.2008.)

Rafinerija nafte Sisak

ISO 14001 (6. 8. 2001., 6.8. 2007.)
OHSAS 18001 (7.8. 2001, 7.8. 2007.)
Ovlasnica DZNM za HRN EN ISO/IEC 17025:
2000 (18.11.2003. do 30.11.2008.)
odnosi se na Kontrolno - analitički laboratorij
za usluge ispitivanja kemijskih svojstava
tekućih naftnih goriva

Rafinerija nafte Rijeka

ISO 14001 (5.3.2001., 4.3.2007.)
OHSAS 18001 (29.7.2003., 29.7.2006.)
Ovlasnica sukladno zahtjevima norme
HRN EN ISO/IEC 17025:2000 izdana
od Državnog zavoda za normizaciju
i mjeriteljstvo laboratoriju Kontroli kvalitete
za ispitivanje značajki kvalitete nafte,
naftnih proizvoda i voda (30. 6. 2004. izdana,
vrijedi do 31.7.2009.)

SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina

ISO 14001 (1.12.2003., 21.11.2006.)
OHSAS 18001(1.12.2003., 21.11.2006.)

PF Korporativnih procesa

Ovlasnica DZNM sukladno zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17025:2000 - Centralni ispitni laboratorij (21.10.2002. do 31.10.2007.) za provedbu ispitivanja odabranih značajki kvalitete tekućih naftnih proizvoda, prirodnog plina, površinskih, podzemnih, tehnoloških otpadnih voda, otpadnih ulja i eluata otpada
Ovlasnica DZNM sukladno zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17025:2000 - P.J. Laboratorij za ispitivanje stijena i ležišnih fluida (18.2.2004.,28.2. 2009.) za ispitivanje odabranih značajki kvalitete prirodnog plina, kondenzata i nafte

SD Trgovine, Sektor trgovine na malo
ISO 14001(23.4. 2004., 22.4. 2007.)

Maziva Rijeka

ISO 14001 (18.5. 2001.,17.5 2007.)
OHSAS 18001 (8.3. 2004., 7.3. 2007.)
Potvrda o akreditaciji sukladno zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17025:2004

2.6 Intelektualno vlasništvo u Ini

Svjesni smo da uspjeh tvrtke ovisi o interakciji niza aktivnosti (znanju, obrazovanju, stručnom osposobljavanju, tehnološkom napretku, inovacijama, slobodnom kretanju rada i kapitala) koje omogućuju konkurentnost na tržištu. Uz pomoć stručnog tima za područje intelektualnog vlasništva prikupili smo podatke o tome koja intelektualna vlasništva INE, d.d. i društva u većinskom vlasništvu INE, d.d. rabe, gdje ih upotrebljavaju te sagledali prava uporabe intelektualnog vlasništva. Na osnovu cjelokupnog uvida u postojeće stanje i postavljenih ciljeva nastala je i usvojena Strategija upravljanja intelektualnim vlasništvom INE, d.d. u RH i inozemstvu temeljem koje se provodi zaštita intelektualnog vlasništva u Hrvatskoj i inozemstvu na tržištima gdje namjeravamo biti ili smo već prisutni.

Na snazi je Pravilnik o intelektualnom vlasništvu u INI, d.d. kojim se uređuje i propisuje sustavno upravljanje intelektualnim vlasništvom u INI, d.d. Sustav je stvoren, održava se, a novi cilj je daljnje unapređenje postojećeg sustava upravljanja intelektualnim vlasništvom. Sustav upravljanja razrađuje zaštitu intelektualnog vlasništva, odgovornosti, organizaciju, ovlašćivanje i nagrađivanje. Pravilnik potiče inventivni rad kako bi se inovacijama koje predstavljaju trajnu osnovu konkurentnosti, a samim time i znanjem krenulo na tržište te došlo do novih, još boljih rješenja i spremnosti primjene novih modela u radnu svakodnevicu.

Temeljem Pravilnika formirane su Komisije za ocjenu inovacijskih prijedloga. Komisije utvrđuju korisnost i vrijednost inovacijskih prijedloga, koji mogu biti kategorizirani kao: patenti (izumi), industrijski dizajn, tehnička unapređenja, racionalizacija poslovanja, korisne ideje i prijedlozi.

Za uspješnost poslovanja nije dovoljan samo fizički kapital, već i intelektualni potencijal zaposlenih, a znanje ne postaje kapital ukoliko nije „zarobljeno” tako da se može rabiti za dobrobit kompanije. Stoga smo osmislili da intelektualnu snagu zaposlenih pretvorimo u koristan oblik za tvrtku kreiranjem i objavom Baze kompanijskog znanja.

2.7 Izgradnja informacijskog sustava za poslovna istraživanja

Uvođenjem projekta Izgradnje informacijskog sustava za poslovna istraživanja (ISAPI), na kojem se radilo tijekom 2005. godine započet će praćenje poslovanja sustavom KPI (Key Performance Indicator-ključni parametar poslovanja) za cijelu INU, d.d.

Na inicijativu Sektora strateškog planiranja i razvoja poslovanja projekt je odobren od strane Uprave INE, d.d. s ciljem uspostavljanja informacijskog sustava za praćenje poslovanja po principima BSC (Balanced Scorecard - Uravnotežena matrica postignuća). BSC predstavlja koncept praćenja poslovanja kroz KPI-e, mjerljive indikatore uspješnosti koji ukazuju na ostvarenje poslovnih ciljeva. KPI-i su grupirani kroz četiri poslovne perspektive: financijsku, tržišnu, perspektivu internih procesa i radnika. Implementacija ISAPI-a se odnosi na implementaciju 402 KPI za tri organizacijske razine odlučivanja u INI, d.d. Završetak projekta predviđa se u prvoj polovici 2006. godine, čime će se INA, d.d. svrstati u red kompanija koje primjenjuju najsuvremenije informacijske alate za praćenje poslovanja, odnosno realizacije poslovnih ciljeva.

2.8 Projekt i3 najveći je projekt informatizacije poslovnih procesa u povijesti naše kompanije, pokrenut u svibnju 2005. godine, a što će se postići pomoću SAP- softverskog rješenja. Većina nacionalnih i multinacionalnih kompanija ne samo da koristi SAP, već su i aktivno uključene u razvoj njegovih rješenja. Danas se to čini i u INI, d.d.

Na projektu imena i3, koji stoji kao kratica za pojmove informacija, integracija i INA prikupljaju se sve važne informacije za poslovanje naše kompanije i postaju zvijezda vodilja u izgradnji SAP sustava koji će biti nov, prilagođen samo INI, d.d.

SAP se uvodi kako bi INA zadržala i ojačala vodeću tržišnu poziciju u Hrvatskoj i regiji, te kako bi svi dijelovi INE bili povezani i prožeti istim informacijama i procesima.

Ovakav koncept integriranog informacijskog sustava Inino će poslovanje učiniti bržim i kvalitetnijim.

SAP omogućuje da se informacije o poslovnim procesima obuhvaćaju u realnom vremenu, tj. kada nastaju i na mjestu na kojem nastaju i odmah su na raspolaganju svima koji ih trebaju za obavljanje svog dijela posla.

U velikim sustavima poput INE postoji na stotine procesa izvještavanja, nadzora i odlučivanja. Ovisno o razini dopuštenog pristupa, svaki će korisnik u stvarnom vremenu moći pregledati i dopunjavati izvješća i stanja.

2.9 Organizacija zaštite okoliša, zdravlja i sigurnosti

U proizvodnji nafte i plina, rafinerijama i trgovini naftnim proizvodima organizirane su jedinice za zaštitu okoliša, a za svaki Inin organizacijski dio postoje jedinice koje brinu o zaštiti zdravlja i sigurnosti.

Sektor zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša (središnja organizacijska jedinica za zaštitu okoliša i zaštitu zdravlja) unutar Poslovne funkcije korporativnih procesa zadužen je za izradu obvezujućih dokumenata razine INE, koordinaciju aktivnosti unutar i izvan INE, analizu i izvješćivanje o zaštiti okoliša i zaštiti zdravlja. Zaštita okoliša, zdravlja i sigurnost u INI provodi se preko središnje i područnih organizacijskih jedinica (prilog 2), Radnih grupa za koordinaciju aktivnosti zaštite, Odbora zaštite na radu i projektnih timova.

Aktivnosti zaštite okoliša, zdravlja i sigurnosti u Ininim dijelovima odvijale su se objedinjenjem i koordinacijom rada u:

- Službi zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša u Sektoru proizvodnje nafte i plina
- Rafineriji nafte Rijeka (Zaštitni poslovi)
- Rafineriji nafte Sisak (Zaštitni poslovi)
- Mazivima Rijeka (Sigurnost, zaštita okoliša i zajednički poslovi)
- Službi zaštitnih poslova u Sektoru upravljanja maloprodajnom mrežom
- Sektoru pravnih poslova
- Sektoru za dobavu nafte i logistiku
- Sektoru veleprodaje

2.10 Politika zaštite radničkih i ljudskih prava

Ljudska prava radnika obrađena su u Pravilniku o radu (listopad, 2004.) i Kolektivnom ugovoru za INU (siječanj, 2005.). Pravilnikom o radu utvrđuju se uvjeti rada, prava i obveze radnika i poslodavca, postupak i mjere zaštite dostojanstva radnika, plaće, organizacija rada i druga pitanja u svezi s radom kod poslodavca, INE, d.d., koja nisu utvrđena Kolektivnim ugovorom za INU, d.d. ili drugim aktima Poslodavca.

Kolektivnim ugovorom definirano je radno vrijeme, odmori, dopusti, plaća, materijalna prava radnika, zaštita i sigurnost na radu, zaštita dostojanstva radnika, obrazovanje radnika te prava, obveze i odgovornosti radnog odnosa.

U INI, d.d. djeluju tri sindikata; Sindikat INE i naftnog gospodarstva (SING), Sindikat zaposlenika INE i društava INE Zagreb (INAŠ) i Samostalni sindikat radnika u djelatnostima energetike, kemije i nemetala Hrvatske (EKN).

2.11 Politika sprječavanja mita i korupcije

Sektor interne revizije i kontrole je makroorganizacijska jedinica INE koja u smislu odredaba čl. 38 Odluke o osnovama organizacije INE, obavlja poslove kontrole poslovanja po nalogu Uprave i Nadzornog odbora. U okviru svojeg područja rada direktor Sektora prima sve prijave protiv nezakonitih radnji, pa i za slučajeve mita ili korupcije. U slučaju procjene da "slučaj" može obraditi interna kontrola otvara se radni nalog i sastavlja izvješće o obavljenoj kontroli. Ukoliko se internom kontrolom ne uspiju pribaviti dokazi, predmet se ustupa MUP-u, Odjelu gospodarskog kriminaliteta.

Radna grupa za održivi razvoj i društveno odgovorno poslovanje izradila je tijekom 2005. godine prijedlog Kodeksa poslovnog ponašanja i etike u INI, d.d. koji uključuje i politiku sprječavanja mita i korupcije i dostavila ga na mišljenje Odboru za ljudske resurse i imenovanja i Odboru za financije i investicije.

2.12 Dionici

Krajnji potrošači

Svi korisnici Ininih proizvoda - goriva, maziva, ukapljenog naftnog plina i robe široke potrošnje, dakle pojedinci, tvrtke, ustanove, institucije smatraju se krajnjim korisnicima. U želji da sustavno unapređuje kvalitetu svoje ponude i tržišnog nastupa te stvori partnerski i prijateljski odnos sa svojim potrošačima, INA poduzima niz mjera koje obuhvaćaju različite načine komunikacije s tržištem i javnosti te suradnju i izravno sudjelovanje u tijelima za zaštitu potrošača.

Kupci

Ininu maloprodajnu mrežu kao i mreže drugih naftnih trgovaca čine veliki gospodarski sustavi poput HŽ-a, HV-a, HEP-a, škole, bolnice, vrtići, autoprijevoznici i drugi.

Dobavljači

Mrežu dobave čine dobavljači nafte i plina iz uvoza, Inine rafinerije nafte, dobavljači maziva, ukapljenog naftnog plina i robe široke potrošnje te drugih proizvoda i usluga potrebnih za poslovanje, pri čemu se prednost daje hrvatskim tvrtkama, a posebno članicama INA-grupe.

Vlasnici

Većinski vlasnik INE je Vlada Republike Hrvatske, a 2003. godine mađarska naftna kompanija MOL postaje vlasnikom 25 posto i jedne dionice. Vlasnička struktura se odražava u upravljačkoj strukturi na način da u Ininu Upravnom odboru sudjeluje pet predstavnika hrvatske strane; predsjednik Inine Uprave, direktor Poslovne funkcije korporativnih procesa, tri Inina izvršna direktora i dva predstavnika MOL-a; izvršni direktor Poslovne funkcije financija i direktor Poslovne funkcije korporativnih servisa. Predstavnik Vlade Republike Hrvatske u Skupštini INE je ministar gospodarstva, a MOL imenuje svog predstavnika. Nadzorni odbor čini struktura - četiri predstavnika Republike Hrvatske, jedan predstavnik radnika i dva predstavnika MOL-a.

Radnici

INA, d.d. zapošljava ukupno 10 290 radnika, od čega 7 746 muškaraca i 2 544 žena. Većina zaposlenih (9 520), u stalnom je radnom odnosu, a 770 na određeno vrijeme.

Sindikati

U INI djeluju tri sindikata: Sindikat INE i naftnog gospodarstva (SING), Sindikat zaposlenika INE i društava INE Zagreb (INAŠ) i Samostalni sindikat radnika u djelatnostima energetike, kemije i nemetala Hrvatske (EKN). Svi sindikati uključeni su u donošenje i praćenje primjene Kolektivnog ugovora koji obuhvaća sve radnike.

Poslovne organizacije

S obzirom na svoj gospodarski, društveni i svaki drugi značaj u svim područjima života u Hrvatskoj, među Inine poslovne partnere spadaju subjekti različitih i širokih razmjera: od državnih institucija poput Vlade RH, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstva kulture, Državnog inspektorata, Hrvatske energetske regulatorne agencije, zatim bankarskih ustanova, velikih gospodarskih sustava poput HEP-a, HŽ-a, Hrvatskih cesta, HV-a, Croatia Airlinesa i drugih, do čitavog niza dobavljača roba i usluga (CROSCO, PROPLIN, LEDO, COCA-COLA, STSI, KRAŠ, FRANK itd.), korisnika roba i usluga te korisnika sponzorskih i donacijskih sredstava i partnera u zajedničkim aktivnostima, primjerice stipendiranju najboljih studenata (top stipendija) ili dodjeli Godišnje nagrade INE za promicanje hrvatske kulture u svijetu (u suradnji s Hrvatskim kulturnim klubom).

Središnja vlast

S obzirom da je tvrtka u većinskom državnom vlasništvu, INA u svom Nadzornom odboru ima i predstavnike državne vlasti (Vlade), a sa svim institucijama središnje vlasti u stalnim je kontaktima glede provedbe poslovne politike i poslovnih aktivnosti u svim segmentima, posebice Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva, i Ministarstvom zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Lokalne vlasti

Inini poslovni segmenti rasprostranjeni su na čitavom području Republike Hrvatske, što nameće potrebu stalne suradnje s predstavnicima lokalnih vlasti, od županija i gradskih poglavarstava do područnih inspekcija, policijskih uprava i drugih institucija.

Nevladine organizacije

Po prirodi svoga poslovanja INA nužno surađuje s mnogim i raznovrsnim nevladinim organizacijama, primjerice udrugama za zaštitu okoliša, udrugama potrošača i drugim udrugama civilnog društva.

Zajednice

Svoje poslovanje na svim dijelovima tržišta Republike Hrvatske INA koristi i za sustavno razvijanje i obogaćivanje suradnje s lokalnom zajednicom, najčešće novčanim donacijama, zatim u robi (knjige, računala, vozila, medicinska oprema, gorivo) ili kroz usluge raznih vrsta, primjerice, gradnju infrastrukture.

Kreditori

Privredna banka Zagreb, Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Zagrebačka banka, HVB Splitska banka, OTP BANKA HRVATSKA d.d. ZADAR, Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD), Mizuho Corp. Ratb. Bank, Citibank N.A., BNP Paribas, ING Bank N.V. najveće su bankarske kuće koje dugoročnim i kratkoročnim kreditima osiguravaju poslovanje INE i s kojima, uz još neke manje, najveća hrvatska naftna kompanija ima višegodišnju uspješnu suradnju.

TABLICA KLJUČNIH DIONIKA

Dionik	Učestalost i vrsta savjetovanja
Krajnji potrošači	Ankete o zadovoljstvu/jednom godišnje Web - stranica Besplatni telefon Predstavnik INE u udruzi Potrošač
Kupci	Savjetovanja Ugovori Besplatni telefon Web-stranica
Dobavljači	Ugovori Dopisi
Vlasnici	Nadzorni odbor Generalna skupština
Radnici	Svakodnevni sastanci Dopisi Radne grupe Odbori zaštite na radu Intranet Interna glasila Interni dokumenti
Sindikati	Sastanci Godišnje pregovaranje o Kolektivnom ugovoru
Poslovne organizacije	Redoviti sastanci organizacija članica
Središnja vlast	Dopisi Sastanci
Lokalne vlasti	Dopisi Sastanci
Nevladine organizacije	Konzultacije Sastanci Donacije Sponzorstva
Zajednice	Česta komunikacija Donacije
Kreditori	Ugovori Izvešća

2.13 Budući izazovi razvoja poslovne strategije

Prošlu je poslovnu godinu obilježilo daljnje povećanje prihoda i visoka ulaganja u razvoj poslovanja. Financijska 2005. godina je završila s neto dobiti od 203 mil. US \$. Ovo je već peta godina pozitivnog trenda u poslovanju INE, čime INA potvrđuje uspješnost u realizaciji dugoročnih ciljeva dostizanja razine profitabilnosti uspješnih europskih integriranih naftnih kompanija, kao općeg cilja poslovanja.

Dugoročno održivi razvoj se temelji na profitabilnom razvoju istraživanja i proizvodnje nafte i plina, rafinerijskoj preradi nafte, veleprodaji naftnih derivata i prirodnog plina te prodaje naftnih derivata putem maloprodajne mreže benzinskih postaja u zemlji i inozemstvu, vodeći brigu o zaštiti okoliša, zdravlja, sigurnosti i dobrobiti radnika te respektirajući dobrobit društvene zajednice u kojoj djeluje.

Izvori:

Financijsko izvješće za 2005. godinu, INA, 2006.
Zakon o osnivanju javnog poduzeća, Narodne novine, 42/90
Poslovnik o radu Odbora za ljudske resurse i imenovanja, INA, prosinac 2003.
Poslovnik o radu Odbora za financije i investicije, INA, svibanj 2005.
Lista ovlaštenja za donošenje odluka u INI, d.d., INA, studeni 2005.
Strategija upravljanja intelektualnim vlasništvom INE, d.d. u RH i inozemstvu, INA, 2004.

Strateški cilj INE u nastupajućem srednjoročnom razdoblju je tržišno jačanje pozicije na području jugoistočne Europe koja se temelji na povećanom plasmanu naftnih proizvoda europskih standarda kvalitete iz rafinerija nafte čija je modernizacija u tijeku, uz daljnje jačanje internacionalnih i domaćih aktivnosti istraživanja i proizvodnje nafte, naftnog kondenzata i plina.

U najznačajnije strateške projekte INE svrstavaju se:

- projekti u području istraživanja i proizvodnje koji doprinose rastu proizvodnje i zaliha nafte i plina - internacionalni projekti u Siriji, Egiptu i Angoli kao i domaći projekti na sjevernom Jadranu i Panonskom bazenu;
- projekti u području rafinerijske prerade, točnije projekti modernizacije rafinerija nafte u Rijeci i Sisku;
- projekti u području prodaje naftnih derivata koji služe održavanju leaderske pozicije na domaćem tržištu i jačanju tržišne pozicije u regiji, od kojih svakako treba izdvojiti uspješno zajedničko sudjelovanje konzorcija INA-MOL u privatizacijskom procesu Energopetrola.

Uz realizaciju strateških projekata, koristeći respektabilna znanja i resurse svojih radnika, strateško partnerstvo s MOL-om, projektima usmjerenima na optimizaciju poslovanja i jačanja profitabilnosti te iskorištavanjem kompetitivnih prednosti na brzorastućem tržištu jugoistočne Europe, INA svojim dugoročnim strateškim konceptom održivog razvoja želi zauzeti leadersku poziciju na regionalnom tržištu.

Pravilnik o intelektualnom vlasništvu u INI, d.d., INA, 2004.
Pravilnik o radu, INA, d.d., studeni, 2004.
Kolektivni ugovor za INU, d.d., siječanj, 2005.
Odluka o osnovama organizacije INE, d.d. INA, siječanj 2004.
Zakon o osnivanju javnog poduzeća, INA-Industrija nafte postala poduzećem u državnom vlasništvu, Narodne novine 69/93
Zakon o računovodstvu i međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja, Narodne novine 90/92

3. ININA POSLOVNA POSTIGNUĆA

3.1 INA je poslovnu 2005. godinu završila sa ostvarenim ukupnim prihodom od 19,9 milijardi kuna što je u odnosu na prethodnu 2004. godinu više za 20,6 posto. Ostvarena dobit iznosila je 892 mil. kuna što je u odnosu na 2004. godinu za 9 posto manje.

3.2 Kao značajan poslovni događaj treba spomenuti da je 28. kolovoza 2005. godine u Siriji potpisan dugoročni Ugovor o prodaji plina s Ininih nalazišta na koncesiji Hayan sirijskoj nacionalnoj naftnoj i plinskoj kompaniji te je počela komercijalna proizvodnja nafte iz bušotine Jihar-2 čime je INA počela vraćati novac uložen u istraživanja u Siriji.

Sva otkrivena ležišta ugljikovodika na Hayan bloku bi tijekom 20 godina, na koliko se planira vijek rentabilne proizvodnje, mogla dati oko 21 milijardu prostornih metara prirodnog plina, 5,8 milijuna kubika nafte i kondenzata, te još 900 000 tona tekućih naftnih plinova ili ukupno 28 milijuna kubika ekvivalentne nafte. Osim Hayan bloka, INA je potpisala novi ugovor za istraživačku koncesiju na Bloku 10 (Aphamija blok).

3.3 Tijekom 2005. godine sagrađene su dvije nove benzinske postaje na lokaciji Prokljan kod Skradina i temeljno rekonstruirane benzinske postaje u sjevernoj Hrvatskoj u Koprivnici i Županji te u Preku na otoku Ugljanu. Na novim maloprodajnim Ininim objektima primjenjuju se elementi novog vizualnog identiteta te izgradnja novih sadržaja (dodatni prodajni prostor proizvoda široke potrošnje, caffe-bar, autopraonica, dječje igralište). Benzinske postaje opremljene su najsuvremenijom informatičkom opremom, videonadzorom i protuprovalnom kontrolom, a izgrađene su po najvišim standardima sigurnosti i zaštite okoliša.

Dvije nove benzinske postaje na autocesti kod Skradina

Dalmacija je, novom autocestom Zagreb-Split povezana i zblížena s Europom, ovoga ljeta bila najpoželjnije odredište stotina tisuća turista što su upravo njezina priobalna i otočka središta odabrali kao najsigurnija, najčistija i najljepša za odmor kakav su zamislili.

INA je sa svojim benzinskim postajama prisutna duž čitave obale, ali i na svim većim otocima, osiguravajući urednu opskrbu gorivom vozilima i plovilima, prilagođavajući ljetno radno vrijeme mnogih objekata pojačanom prometu i potrebama gostiju. Uobičajen je to dio opsežnih turističkih priprema koje, među ostalim, uključuju i uređenje postaja te zapošljavanje sezonskih prodavača kao nužne pomoći postojećim posadama.

U srpnju 2005. godine, na dijelu autoceste kod Skradina, na lokaciji Prokljan, iznad istoimena jezera otvorene su nove Inine benzinske postaje, "blizanke" na sjevernoj i južnoj strani prometnice. Osobite zbog primjene novoga vizualnog identiteta i novoga pristupa izgradnji i osmišljavanju prodajnog i uslužnog prostora, od prvoga dana plijene pažnju vozača.

Novi imidž, prostranost, preglednost i ponudu pohvalili su mnogi kupci. Dnevni promet kreće se od 9 -120 000 kuna, vikendom dosegne i do 180 000. U kafiću koji je smješten u produžetku prodajnog prostora i čini cjelinu, promet dosegne i do 4000 kuna, a najmlađi uživaju na dječjem igralištu, još jednom od sadržaja koji čine standardnu ponudu novoizgrađenih Ininih benzinskih postaja na glavnim prometnim pravcima.

3.4. Na jubilarnoj tridesetoj sajamskoj manifestaciji "INOVA 2005" INA se predstavila velikim brojem izloženih i predstavljenih inovacija u različitim segmentima djelatnosti. čak trinaest Ininih inovatorskih skupina i inovatora pojedinaca nagrađeno je priznanjima i nagradama. INA-Industrija nafte, d.d. proglašena je najboljom tvrtkom u kategoriji velikih trgovačkih društava. Tradicionalno jak tim iz Maziva-Zagreb, d.o.o. dobio je čak tri priznanja za svoje inovacije (jednu zlatnu i tri srebrne medalje). Jedna od najaktivnijih Ininih inovatorica, Ljiljana Pedišić, proglašena je najuspješnijom inovatoricom na INOVI 2005. Iz Inina segmenta istraživanja i proizvodnje nafte i plina (dobivene četiri srebrne i jedna zlatna medalja) naročito su aktivni stručnjaci koji se bave pridobivanjem i primjenom voda iz geotermalnih izvora. "Gorivaški" dio Inina inovatorskog potencijala osvojio je srebrnu medalju, a "razvojno-istraživački dio" dvije srebrne i jednu brončanu medalju.

PREGLED FINANCIJSKIH POKAZATELJA

3.5 PRIHOD OD PRODAJE INA-MATICE ZA RAZDOBLJE 2003.-2005.

2003.		2004.			2005.		
mil. kn	mil. \$	mil. kn	mil. \$	Index 3/1	mil. kn	mil. \$	Index 6/3
1	2	3	4	5	6	7	8
13.590	2.221	15.924	2.825	117	19.234	3.085	121

Napomena: Za preračunavnje kuna u dolare koristio se tečaj od 31.12. pripadajuće godine.

3.6 OSTVARENI PRIHOD PO ZEMLJOPISNIM PODRUČJIMA INA-MATICE ZA RAZDOBLJE 2003.-2005.

Naziv	2003.		2004.			2005.		
	mil. kn	mil. \$	mil. kn	mil. \$	Index 3/1	mil. kn	mil. \$	Index 6/3
	1	2	3	4	5	6	7	8
Hrvatska	10.165	1.661	11.281	2.001	111	13.485	2.163	120
BiH, Slovenija	1.251	204	2.168	385	173	1.935	310	89
Europska zajednica	2.029	332	2.289	406	113	3.415	548	149
Ostali svijet	145	24	186	33	128	399	64	215
UKUPNO	13.590	2.221	15.924	2.825	117	19.234	3.086	121

3.7 TROŠKOVI ZA NABAVU SIROVINE, ROBA I USLUGE INA-MATICE ZA RAZDOBLJE 2003.-2005.

2003.		2004. (prepravljeno izvješće*)			2005.		
mil. kn	mil. \$	mil. kn	mil. \$	Index 3/1	mil. kn	mil. \$	Index 6/3
1	2	3	4	5	6	7	8
11.102	1.814	12.501	2.218	113	16.220	2.602	130

*izvršeno uslijed usvajanja novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja

3.8 TROŠKOVI PLAĆA INA-MATICE ZA RAZDOBLJE 2003.-2005.

VRSTA	2003.		2004.			2005.		
	mil. kn	mil. \$	mil. kn	mil. \$	Indeks 3/1	mil. kn	mil. \$	Indeks 6/3
	1	2	3	4	5	6	7	8
Neto	638	104	654	116	103	737	118	113
Porezi i doprinosi	428	70	451	80	105	521	84	116
Ostali troškovi plaća	154	25	143	25	93	226	36	158
UKUPNO	1.220	199	1.248	221	102	1.484	238	119

3.9 PREGLED ISPLAĆENOG PREKOVREMENOG RADA U INI

Godina	Sati	Prosječno mjesečno	Vrijednost u kn	Prosječno mjesečno
1	2	3	4	5
2005.	102.839	8.570	5.930.738	494.228
2004.	75.507	6.292	4.028.061	335.672
2003.	80.305	6.692	3.815.508	317.959

3.10 PREGLED POSTOTKA PREKOVREMENOG RADA U ODNOSU NA FOND REDOVITOG RADNOG VREMENA

Godina	Mogući fond redovitog radnog vremena (sati)	Sati prekovremenog rada	% sati prekovr. rada u MFRRV
1	2	3	4
2005.	21.326.570	102.839	0,48
2004.	21.334.885	75.507	0,35
2003.	21.820.002	80.305	0,37

3.11 TROŠKOVI ISPLATA MATERIJALNIH PRAVA INA-MATICE ZA RAZDOBLJE 2003.-2005.

Vrsta	2003.		2004.			2005.		
	kn	\$	kn	\$	Indeks 3/1	kn	\$	Indeks 6/3
	1	2	3	4	5	6	7	8
Prijevoz	40.395.238	6.602.141	40.657.552	7.212.772	101	44.436.762	7.128.587	109
Otpremnine	25.440.007	4.157.879	6.673.756	1.183.944	26	79.375.405	12.733.477	1.189
Razne pomoći radnicima	4.866.641	795.397	6.241.871	1.107.327	128	5.707.629	915.623	91
Božićnica	6.244.200	1.020.543	16.287.288	2.889.414	261	21.137.250	3.390.858	130
Dar djeci	2.331.200	381.008	2.234.400	396.389	96	2.136.400	342.723	96
Jubilarne nagrade	6.093.560	995.923	5.244.070	930.314	86	5.295.500	849.509	101
UKUPNO	85.370.846	13.952.891	77.338.937	13.720.160	91	158.088.946	25.360.778	204

Napomene:

1. Znatna povećanja otpremnina zbog poticajnih otpremnina.
2. Iskazani troškovi isplata sadržani su u iznosima "Ostali troškovi plaća" u tablici 3.8

3.12 PLAĆENE KAMATE ZA PRIMLJENE KREDITE INA-MATICE ZA RAZDOBLJE 2003.-2005.

2003.		2004.			2005.		
mil. kn	mil. \$	mil. kn	mil. \$	Indeks 3/1	mil. kn	mil. \$	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7	8
45	7	42	7	93	52	8	124

Napomena: Isplaćenih dividendi nije bilo jer se ostvarena dobit raspoređivala za pokriće gubitaka proteklih godina.

3.13 OSTVARENA DOBIT INA-MATICE ZA RAZDOBLJE 2003.-2005.

2003.		2004. (prepravljeno izvješće*)			2005.		
mil. kn	mil. \$	mil. kn	mil. \$	Indeks 3/1	mil. kn	mil. \$	Indeks 6/3
1	2	3	4	5	6	7	8
813	132	985	175	121	892	143	91

* izvršeno uslijed usvajanja novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja

INA će ostvarenu dobit za 2005. u iznosu od 892 milijuna kn u potpunosti rasporediti za pokriće gubitaka prethodnih godina.

Pokazatelj rentabilnosti ukupne imovine za 2005. godinu (ROA):

$$\text{ROA (\%)} = \frac{\text{Dobit} \times 100}{\text{Ukupna imovina}} = \frac{892 \times 100}{18\,737} = 4,76\%$$

3.14 UKUPNO PLAĆENI POREZI ZA RAZDOBLJE 2003.-2005.

Država	2003.		2004.			2005.		
	mil. kn	mil. \$	mil. kn	mil. \$	Indeks 3/1	mil. kn	mil. \$	Indeks 6/3
	1	2	3	4	5	6	7	8
Hrvatska	6.063	991	5.889	1.045	97	5.315	853	90
Angola	22	4	48	9	218	37	6	77
UKUPNO	6.085	995	5.937	1.053	98	5.352	859	90

Plaćeni porezi u Republici Hrvatskoj uključuju porez i prirez na dohodak, PDV, poseban porez na naftne derivate, naknadu za autoceste na naftne derivate i naknade za ceste na naftne derivate.

3.15 Što se tiče subvencija od javnog sektora, INA-matica nije primila nikakve subvencije niti u Hrvatskoj niti u inozemstvu za navedena razdoblja.

3.16 Značajne investicije u zaštitu okoliša

Aktivnosti provedbe "Projekta sanacije okoliša", što obuhvaća 17 projekata financiranih iz kredita Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD) od 36 milijuna eura te Ininih vlastitih sredstava, započele su krajem 2001. i trajat će pet godina. Cilj Projekta je poboljšati sadašnje stanje i unaprijediti nadzor radnog okoliša i ukupnog ekološkog sustava kroz smanjenje/uklanjanje emisija onečišćujućih tvari u zrak, vode, tlo; racionalniju uporabu materijala, energije, sirovina; proizvodnju većeg udjela kvalitetnijeg motornog goriva (sukladno sadašnjim i budućim EU standardima), povećanje funkcionalnosti i sigurnosti rada postrojenja, ekološke učinkovitosti poslovanja te bolju zaštitu zdravlja radnika i društva u cjelini.

Stanje realizacije EBRD projekata u 2005. godini

Tijekom 2005. dovršena su tri preostala projekta u **Mazivima Rijeka**: nova peć na Vakuumskoj destilaciji i Obrada sulfidnih voda su u pogonu i rade zadovoljavajuće, dok su na pogonu Diskontinuirane oksidacije bitumena, instalirani:

- istačke ruke na platformama za utovar bitumena u AC/VC (što će omogućiti automatsko punjenje bitumena u sustavu s povratom para - bez štetnih posljedica po radnike),
  - izmjenjivač topline u spremniku za bitumen (na platformama za utakanje bitumena u AC/VC), koji će omogućiti skladištenje bitumena na nižoj temperaturi i tako smanjivati emisiju bitumenskih plinova u zrak.
- Od listopada 2005. u funkciji je odjeljivač zauljenih voda na Doradi II.

U **Naftaplinu** je ostvaren projektni zahvat nabave pokretnog postrojenja za zbrinjavanje otpada utiskivanjem u duboke bušotine (postrojenje se nalazi na utisnoj lokaciji Kal-6). Sukladno projektnoj dokumentaciji, tijekom 2005. dovršeni su:

- izgradnja postrojenja za sušenje sumpornog mulja na CPS Molve III
- projektni zahvat smanjenja emisije H_2S/RSH katalitičkom konverzijom na CPS Molve III. (gdje će s financijskog aspekta trebati uložiti još 2 milijuna kuna za uklanjanje nedostataka iz pokusne proizvodnje).

Tehnički pregled na oba postrojenja očekuje se tijekom 2006. godine.

Završetak projektnog zahvata revitalizacije i rekonstrukcije Jame za otpadne tekućine na naftnom polju Beničanci, očekuje se u 2006. godini.

U **Rafineriji nafte Sisak** ugrađen je odjeljivač zauljenih voda na Doradi II te je jedinica puštena u funkciju.

3.17 Nagrade i priznanja za društveno odgovorno poslovanje

Nagrada „Hrvoje Požar“

U Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti 5. srpnja 2005. dodijeljene su nagrade Hrvatskoga energetskeg društva “Hrvoje Požar” energetskim stručnjacima i znanstvenicima, te najboljim studentima energetskih usmjerenja hrvatskih sveučilišta. Dobitnik iz INE za stručan i znanstveni doprinos razvitku energetike bio je akademik i član Inine Uprave prof. dr.sc. Mirko Zelić, izvršni direktor za istraživanje i proizvodnju, jedan od najistaknutijih hrvatskih energetskih stručnjaka.

Priznanje i zahvalnica Hrvatskog nacionalnog odbora za EXPO 2005. dobila je INA kao zlatni sponsor za pomoć Hrvatske u sudjelovanju na svjetskoj izložbi koja se održala od ožujka do rujna u japanskom gradu Aichiju i na kojoj je gotovo milijun ljudi upoznalo Hrvatsku kroz maštovitu priču o kapi vode i zrnu soli.

Odlukom Hrvatskog informatičkog zbora INA, d.d. dobila je **Kristalni globus** za doprinos razvitku informatičke pismenosti i uvođenju ECDL programa u Hrvatsku.

Hrvatska turistička zajednica dodijelila je nagrade **Zeleni cvijet** u akciji „Volim Hrvatsku“ najuređenijim benzinskim postajama, a po treći put zaredom prvo je mjesto osvojila Inina benzinska postaja Svačićeva - nova u Slavonskom Brodu. Također treći put zaredom najboljim prodavačem na benzinskoj postaji u akciji „Čovjek-ključ uspjeha u turizmu“ proglašen je Inin radnik: za 2005. godinu to je Josip Dragun, prodavač na Ininoj benzinskoj postaji Genscherova u Vinkovcima.

The International Stevie Awards

Film "INA na Olimpu" dobio je u New Yorku 19. svibnja 2005. najveće priznanje dodjelom "International Business Awards" u kategoriji dokumentarnog promotivnog filma. Kao socijalno odgovorna kompanija INA je 2004. bila zlatni sponzor hrvatskih olimpijaca i organizirala za svoje kupce nagradnu igru, a pobjednike je vodila u Grčku na Olimpijadu. Autori 25-minutnog dokumentarca su Ferdo Buva, djelatnik Inina Sektora korporativnih komunikacija i Mladen Dizdar, mladi hrvatski redatelj iz Osijeka. Stevie nagrade dodjeljuju se za velika postignuća na radnim mjestima širom svijeta.

Turistička zajednica i grad Zadar dodjeljuju godišnju nagradu za doprinos turističkoj sezoni, a jedna od kategorija odnosi se na uređenje benzinskih postaja. U 2005. godini najljepše uređenom benzinskom postajom proglašena je upravo Inina u predjelu Voštarnica, osvojivši nagradu "**Nasmiješeno sunce**".

Povelja za poticanje i primjenu kvalitete u hrvatskom gospodarstvu

Davanje izuzetnog značaja društvenoj odgovornosti i transparentnosti kompanije u dijalogu s okruženjem, usmjerenosti prema održivom razvoju, uvažavanju mišljenja kupaca, povećanju kvalitete proizvoda i usluga te brizi za zdravlje i sigurnost radnika i zajednice u cjelini donijelo je INI Povelju za poticanje i primjenu kvalitete u hrvatskom gospodarstvu dodijeljenu od strane Hrvatskoga društva za kakvoću u 2004. godini.

Na Prvom saboru potrošača, održanom 15.-18. ožujka 2004. u Umagu, INI je dodijeljeno Priznanje "kao kompaniji koja se sve više otvara prema potrošačima te sve raznovrsnijom ponudom roba i usluga pruža potrošačima mogućnost izbora na svojim benzinskim postajama". Nakon višemjesečne ankete i prikupljenih ocjena potrošača diljem Hrvatske, priznanje su dodijelili Nacionalni centar za edukaciju i informiranje potrošača i časopis "Zaštita potrošača".

Regionalna nagrada za privatizaciju - Investment Compact, organizacija OECD koja se bavi promicanjem izravnih stranih ulaganja u zemlje jugoistočne Europe dodijelila je INI regionalnu nagradu za privatizaciju 15. srpnja 2004. godine. U tradicionalnom izboru ulagača godine u jugoistočnoj Europi najvećim privatizacijskim poslom ocijenio je prodaju 25 plus jedne Inine dionice mađarskom MOL-u.

Priznanje za unapređenje zaštite na radu Hrvatska udruga za unapređenje zaštite na radu dodijelila je 12. prosinca 2003. INI Priznanje za dugogodišnje članstvo i iznimni doprinos u promicanju zaštite sigurnosti i zdravlja na radu te aktivnu poslovnu strategiju u dugogodišnjem djelovanju Hrvatske udruge za unapređenje zaštite na radu.

Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja Republike Hrvatske dodijelilo je INA-Naftaplínu prigodom Svjetskog dana zaštite okoliša 2002.: Priznanje za dostignuće u zaštiti okoliša na području postupanja s otpadom - proizvodne tvrtke - proizvođači otpada.

Deloitte & Touche, Priznanje INI za sudjelovanje na prvom natjecanju za najbolje Izvješće o zaštiti okoliša za regiju ECE u listopadu 2001., na 2. regionalnom skupu Poslovnog savjeta održivog razvoja, na kojem je INA sudjelovala na poziv Hrvatskoga poslovnog savjeta za održivi razvoj.

Hrvatska turistička zajednica u okviru ekološko-edukativne akcije "Volim Hrvatsku" dodijelila je INI priznanje Zeleni cvijet 2001. za izuzetnu uređenost okoliša benzinskih postaja na području kontinentalnog dijela Republike Hrvatske.

U povodu 5. lipnja, Svjetskog dana zaštite okoliša, INI je 1999. dodijeljeno najveće državno priznanje - Zlatna plaketa u području zaštite okoliša, i to u konkurenciji osam tvrtki iz djelatnosti industrije, prometa i energetike. Povjerenstvo za dodjelu nagrade činili su ravnatelj Državne uprave za zaštitu okoliša, predstavnici više ministarstava, Saborskog odbora za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Regionalnog centra zaštite okoliša za srednju i istočnu Europu, predstavnici tvrtki koje se bave zaštitom okoliša te specijalizirani novinari.

3.18 REALIZACIJA CILJEVA DRUŠTVENO ODGOVORNOG POSLOVANJA POSTAVLJENIH U PRETHODNOJ GODINI

Postavljen cilj	Realizacija cilja
Na razini INE usvojiti Kodeks poslovnog ponašanja i etike	Radna grupa za održivi razvoj i društveno odgovorno poslovanje priredila je prijedlog Nacrta kodeksa poslovnog ponašanja i etike u INI, d.d.
Unaprijediti sustav korporativnog upravljanja i poslovanja s društvima INA-grupe	U dokumentu Uputa o obliku i sadržaju prijedloga/izvještaja koji se upućuju na Upravu i/ili na Nadzorni odbor INE, d.d. i u novim dokumentima Uputa o naplati domaćih dospjelih potraživanja i Postupak upravljanja projektima zahtjevi su koji se primjenjuju i u ovisnim društvima INA-grupe.
Razviti višegodišnju strategiju socijalno prihvatljivog zbrinjavanja viška radnika	Odluka o poticajnim mjerama za prestanak radnog odnosa radnika u razdoblju od 2005. do 2007.
Sustavno unapređivanje interne komunikacije	Postavljeni sandučići u Ininim prostorijama za prijedloge i primjedbe radnika na poslovanje
Organizirati zdravstvene preglede radnika, medicinsko-programirani aktivni odmor	Provedeni sistematski zdravstveni pregled, grupa radnika upućena na medicinsko-programirani aktivni odmor

Izvori:

Financijsko izvješće INE, d.d. za 2003., 2004. i 2005.
Poslovne knjige INE, d.d. za 2003., 2004. i 2005.
Izvjeshće o prekovremenom radu i bolovanju u INI, d.d. za 2003., 2004. i 2005.
INA Glasnik, br. 1850, 10. svibnja 2005.
INA Glasnik, br. 1851, 24. svibnja 2005.
INA Glasnik, br. 1854, 5. srpnja 2005.
INA Glasnik, br. 1861, 1. studenog 2005.

INA Glasnik, br. 1863, 29. studenog 2005.
INA-Časopis, br. 32, studeni-prosinac 2005.
Uputa o obliku i sadržaju prijedloga/izvještaja koji se upućuju na Upravu i/ili na Nadzorni odbor INE, d.d., 2004.
Uputa o naplati domaćih dospjelih potraživanja, INA, 2005.
Postupak upravljanja projektima, INA, 2005.
Odluka o poticajnim mjerama za prestanak radnog odnosa radnika u razdoblju od 2005. do 2007., INA, 2005.

4. INA I KVALITETA RADNE OKOLINE

Struktura zaposlenih

4.1 Tijekom posljednje tri godine broj radnika u INI kreće se oko 10 000, od čega 25 posto zaposlenih čine žene. Devetsto i pet radnika je 2005. godine napustilo INU, a 751 novih radnika je sklopilo ugovor o radu. Zadnje dvije godine smanjio se je broj radnika koji su iz INE otišli u društva INA-grupe, sveukupno 27 radnika.

4.2 Trend je porasta bolje obrazovanih i mlađih radnika. Najveći je broj zaposlenih u INI u dobi od 41 do 50 godina.

4.3 Zamijećen je porast udjela broja radnika na određeno vrijeme. U pravilu, za vrijeme pripravničkog stažiranja s radnicima se zaključuje Ugovor o radu na određeno vrijeme.

4.4 OPĆI PREGLED STRUKTURE RADNIKA

	31.12.2003.			31.12.2004.			31.12.2005.		
	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno
Ukupno radnika	7.828	2.497	10.325	7.917	2.527	10.444	7.746	2.544	10.290
Puno radno vrijeme	7.820	2.475	10.295	7.909	2.510	10.419	7.737	2.528	10.265
Skraćeno radno vrijeme	10	20	30	8	17	25	9	16	25
Na neodređeno	7.538	2.435	9.973	7.507	2.457	9.964	7.128	2.392	9.520
Na određeno	290	62	352	410	70	480	618	152	770
Radnici otišli tijekom godine *	1.263	235	1.498	370	55	425	750	155	905
Novi radnici tijekom godine *	662	68	266	459	85	544	579	172	751
Od ukupnog broja broj radnika u inozemstvu			102			106			111

* Napomena: U prikazu otišlih i došlih radnika nalaze se i radnici otišli (došli) u društva INA-grupe, kao i dolazak i odlazak radnika na određeno vrijeme.

STAROSNA DOB, SPOL, STUPANJ OBRAZOVANJA I STAŽ RADNIKA

	31.12.2003.			31.12.2004.			31.12.2005.		
	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno
Dob									
20-30	711	222	933	756	212	968	838	256	1.094
31-40	1.802	625	2.427	1.761	608	2.369	1.733	583	2.316
41-50	2.740	1.053	3.793	2.649	1.003	3.652	2.572	1.010	3.582
51-60	2.287	581	2.868	2.394	682	3.076	2.336	665	3.001
>60	288	16	304	357	22	379	267	30	297
Ukupno	7.828	2.497	10.325	7.917	2.527	10.444	7.746	2.544	10.290
Stupanj obrazovanja	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno
Osnovna škola (i KV)	1.968	308	2.276	1.890	296	2.186	1.691	265	1.956
Srednja škola	4.477	1.262	5.739	4.617	1.264	5.881	4.638	1.279	5.917
VŠS	285	165	450	320	180	500	341	168	509
VSS	1.098	762	1.860	1.090	787	1.877	1.076	832	1.908
Ukupno	7.828	2.497	10.325	7.917	2.527	10.444	7.746	2.544	10.290
Stož ukupni	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno
<10 godina	1.210	405	1.615	1.256	405	1.661	1.342	475	1.817
11-20 godina	1.825	731	2.556	1.743	639	2.382	1.687	580	2.267
21-30 godina	2.821	1.065	3.886	2.790	1.103	3.893	2.708	1.111	3.819
>31 godina	1.972	296	2.268	2.128	380	2.508	2.009	378	2.387
Ukupno	7.828	2.497	10.325	7.917	2.527	10.444	7.746	2.544	10.290
Stož INA	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno
<10 godina	1.882	680	2.562	1.894	579	2.473	1.974	641	2.615
11-20 godina	2.256	795	3.051	2.163	841	3.004	2.021	781	2.802
21-30 godina	2.621	896	3.517	2.660	939	3.599	2.647	925	3.572
>31 godina	1.069	126	1.195	1.200	168	1.368	1.104	197	1.301
Ukupno	7.828	2.497	10.325	7.917	2.527	10.444	7.746	2.544	10.290

Politika jednakih mogućnosti pri zapošljavanju

4.5 INA se pridržava načela pružanja jednakih mogućnosti svima u ostvarivanju prava i obveza iz radnog odnosa, a u skladu sa zakonskom regulativom (Ustav, Zakon o radu i drugi relevantni propisi RH) te u skladu s utvrđenom politikom i ciljevima u području upravljanja ljudskim resursima za INU, d.d. (Politika kvalitete poslovanja INE, d.d., Politika i ciljevi u Sektoru upravljanja ljudskim resursima).

4.6 Prava i obveze radnika uređena su temeljem Kolektivnog ugovora, Pravilnika o radu i drugih općih akata.

4.7 Monitoring ostvarivanja jednakih mogućnosti osigurava se donošenjem i primjenom dokumenata Sustava upravljanja poslovanjem:

- Postupak upravljanja ljudskim resursima
- Popis procesa u Službi za kadrovske poslove
- Zapisi o mjerenju i ostvarivanju ciljeva procesa
- Postupak za interni audit u INI

4.8 Sindikati u INI prate položaj radnika invalida rada, žena (aktivnostima Ženskih sekcija) te branitelja. Sindikati ističu da u INI postoji praksa skrbi za radnike s posebnim potrebama prilikom rasporeda na radna mjesta, kao i pozitivnu ulogu socijalnog radnika koji djeluje u svakoj organizacijskoj jedinici te pruža potporu radnicima s posebnim potrebama u pogledu ovisnosti (upućivanje na liječenje, programi potpore Klubu liječenih alkoholičara koji djeluje u INI).

Također u INI djeluju samoorganizirane udruge branitelja koje vode računa o psihosocijalnim potrebama ove skupine s posebnim potrebama.

4.9 Udjel žena među radnicima je relativno nizak, s obzirom na velik broj radnih mjesta u naftnoj industriji na koja se tradicionalno zapošljavaju muškarci.

Stanje na dan	Ukupan broj radnika	Od toga žene	% udjela žena (3/2)
1	2	3	4
31. XII. 2005.	10.290	2.544	24,7
31. XII. 2004.	10.444	2.527	24,2
31. XII. 2003.	10.325	2.497	24,2

4.10 Broj žena na vodećim menadžerskim pozicijama, od 10 posto u 2003., porastao je na 28 posto u 2005. U Upravi INE tijekom 2002. bila je jedna žena. U Nadzornom odboru nema nijedne žene.

Stanje na dan	Ukupan broj radnika s posebnim ugovorima (manadžera)	Od toga žene	% udjela žena (3/2)
1	2	3	4
31. XII. 2005.	61	17	27,9
31. XII. 2004.	57	13	22,81
31. XII. 2003.	40	4	10,0

4.11 Uočen je trend smanjenja broja invalida rada. Najviše invalida rada ima u tzv. proizvodnim dijelovima INE (u Naftaplenu i rafinerijama). Od 1999. u INI djeluje jedinstvena Udruga invalida rada INE s ciljem zaštite interesa i poboljšanja statusa članova. Komunikacija između Udruge i posloводства kompanije je vrlo dobra, a INA i financijski pomaže djelovanje Udruge.

4.12 PREGLED RADNIKA PREMA VRSTI INVALIDNOSTI

Opis	31.12.2003.			31.12.2004.			31.12.2005.			Indeksi			
		Bazni indeks 1		Bazni indeks 1	Bazni indeks 2		Bazni indeks 1	Bazni indeks 2		Bazni indeks 1	Bazni indeks 2	5/2	8/5
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Ukupno radnika	10.903	100,0	10.325	100,0		10.444	100,0		10.290	100,0		101,2	98,5
Ukupan broj invalida	693	6,4	582	5,6	100,0	539	5,2	100,0	435	4,2	100,0	92,6	80,7
Invalidi rada	444	4,1	358	3,5	61,5	301	2,9	55,8	214	2,1	49,2	84,1	71,1
Tjelesno oštećenje	91	0,8	94	0,9	16,2	107	1,0	19,9	97	0,9	22,3	113,8	90,7
HRVI (privremeno rješenje)	16	0,1	12	0,1	2,1	12	0,1	2,2	10	0,1	2,3	100,0	83,3
HRVI (trajno rješenje)	89	0,8	80	0,8	13,7	83	0,8	15,4	80	0,8	18,4	103,8	96,4
HRVI (privremeno), invalid rada	14	0,1	9	0,1	1,5	8	0,1	1,5	5	0,0	1,1	88,9	62,5
HRVI (trajno), invalid rada	30	0,3	19	0,2	3,3	18	0,2	3,3	17	0,2	3,9	94,7	94,4
Civilna žrtva rata	4	0,0	3	0,0	0,5	3	0,0	0,6	4	0,0	0,9	100,0	133,3
Mirnodopski vojni invalid	3	0,0	4	0,0	0,7	4	0,0	0,7	5	0,0	1,1	100,0	125,0
Slijepi radnik	2	0,0	3	0,0	0,5	3	0,0	0,6	3	0,0	0,7	100,0	100,0

Program zbrinjavanja viška radnika

4.13 Opća strategija zbrinjavanja viška radnika zasniva se na odluci da se nijednom radniku neće dati otkaz. Višak radnika rješavan je reorganizacijom poslovnih cjelina, posebnim poticajnim mjerama kojima se stimulira odlazak u mirovinu ili izvan tvrtke, dokupom staža, osnivanjem zasebnih društava u potpunom vlasništvu INE. U funkciji usmjeravanja poslovanja prema "core-businessu", INA se opredijelila za osnivanje ovisnih društava, trenutačno u potpunom vlasništvu.

Na temelju članka 13. Statuta INE, d.d. Uprava je donijela Odluku o poticajnim mjerama za prestanak radnog odnosa radnika u razdoblju od 2005. do 2007. godine.

4.14 Prilikom osnivanja društava u potpunom vlasništvu, Uprava je inzistirala na zaštiti prava i osiguranju budućnosti za sve radnike te se obvezala u prijelaznom petogodišnjem razdoblju osigurati prioritet dobivanja posla.

Plaće i naknade

4.15 Razina i dinamika rasta plaća, dodaci, naknade i materijalna prava radnika definirani su Kolektivnim ugovorom na osnovu kvantifikacije ciljeva poslovne politike.

4.16 Prosječna bruto plaća u INI održavala se na razini višoj za oko 20 posto u odnosu na nacionalni prosjek u razdoblju 2001.-2004., a u 2005. veća je za oko 30 posto.

PROSJEČNA BRUTO PLAĆA u kn

Opis	Prosječne bruto plaće					Indeksi				Bazni indeks				
	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	3/2	4/3	5/4	6/5	kol. 2	kol. 3	kol. 4	kol. 5	kol. 6
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Republika Hrvatska*	5.061	5.366	5.623	5.985	6.248	106,0	104,8	106,4	104,4	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Hrvatska - industrija	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***
Sektori prema nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti*:														
Rudarstvo i vađenje	5.696	5.942	6.332	6.629	7.283	104,3	106,6	104,7	109,9	112,5	110,7	112,6	110,8	116,6
Prerađivačka industrija	4.465	4.794	5.043	5.288	5.575	107,4	105,2	104,9	105,4	88,2	89,3	89,7	88,4	89,2
Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	5.480	5.700	6.086	6.720	6.913	104,0	106,8	110,4	102,9	108,3	106,2	108,2	112,3	110,6
Građevinarstvo	3.975	4.549	4.884	5.105	5.212	114,4	107,4	104,5	102,1	78,5	84,8	86,9	85,3	83,4
INA-Industrija nafte d.d.**	5.924	6.278	6.767	7.401	8.277	106,0	107,8	109,4	111,8	117,0	117,0	120,3	123,7	132,5

* Izvor: Državni zavod za statistiku

** Izvor: Operativno Izvješće o isplaćenim plaćama u INI, d.d. za prosinac 2005. i razdoblje siječanj-prosinac 2005. Službe za sustav plaća

*** od 1998. u Državnom zavodu za statistiku ne prate se sumarni podaci za skupinu "Hrvatska industrija"

4.17 INA, d.d. svojim radnicima isplaćuje određene naknade i potpore koje zakonski nije obvezatna isplaćivati, a koje su utvrđene Kolektivnim ugovorom:

- otpremninu kada radnik stekne uvjete za mirovinu - 8 000 kn,
- dodatak plaći za korištenje godišnjeg odmora - 1 800 kn,
- prigodnu nagradu pred Božić - "božićnicu" - 1 500 kn,
- dar u naravi pred Uskrs - u vrijednosti od 400 kn,
- dar za svako dijete do 15 godina starosti i za koje je radnik nositelj zdravstvenog osiguranja djeteta - 400 kn. (Pravo na ovaj dar pripada radnicima koji imaju hendikepirano dijete bez obzira na to jesu li nositelji njihova zdravstvenog osiguranja i neovisno o godinama starosti djeteta, te djeci umrlih i poginulih radnika do 15 godina starosti),
- potporu u slučaju smrti člana uže obitelji - 1 750 kn,

- potporu u slučaju invalidnosti radnika (uz priloženi dokaz) - u visini predočenog računa, a najviše do 1 750 kn godišnje te u slučaju tjelesnog oštećenja djece radnika (uz priloženi dokaz o tjelesnom oštećenju) - u visini 2 500 kn godišnje,
- potporu u slučaju invalidnosti radnika, bračnog druga, roditelja i djece radnika, stradali u Domovinskom ratu od 1 750 kn jedanput godišnje s tim da se po istom temelju (invalidnost nastala u Domovinskom ratu) potpora isplaćuje samo jednom radniku kod poslodavca,
- potporu za neprekinuto bolovanje duže od 90 dana uključujući porodiljski dopust - 1 600 kn jedanput godišnje,
- potporu za uklanjanje posljedica elementarnih nepogoda (uz predočenje dokumentacije o procjeni štete) - 3 500 kn godišnje,
- potporu za rođenje djeteta u iznosu od 2000 kn za svako dijete (u slučaju da oba roditelja rade u INI pravo na potporu za rođenje djeteta ostvaruje samo jedan roditelj),
- naknadu troškova prijevoza na posao i s posla,
- jubilarne nagrade za ukupan radni staž u INI, d.d. uključujući i radni staž kod njenih pravnih prednika,
- otpremnina na koju radnik ima pravo na temelju Zakona o radu ugovorena je u iznosu višem od standardnog,
- naknadu za bolovanje na teret poslodavca u iznosu višem nego što je propisan Zakonom.

U odnosu na 2004. godinu novo ugovorno pravo je pravo na potporu u slučaju rođenja djeteta, čime INA potiče pronatalnu politiku u Hrvatskoj.

4.18 INA se na temelju Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu obvezuje i na sljedeće potpore za obitelji radnika:

- potpora u slučaju smrti radnika u iznosu od 7 500 kn (prema Kolektivnom ugovoru),
- stipendije/potpore u visini od 1 000 kn mjesečno isplaćuju se djeci umrlih radnika i djeci radnika poginulih u Domovinskom ratu za vrijeme redovitog školovanja (prema Kolektivnom ugovoru),
- Prema Pravilniku o radu potpora za pogrebne troškove uže obitelji umirovljenika koji je u mirovinu otišao iz INE u iznosu od 1 500 kn.

4.19 Kolektivnim ugovorom ugovoreno je i upućivanje radnika na sistematske zdravstvene preglede, upućivanje radnika na plaćeni medicinski programirani aktivni odmor radi poboljšanja radne sposobnosti, upućivanje radnika INE, d.d. koji imaju status hrvatskih branitelja na programirani aktivni odmor i sportske igre i dodjeljivanje pomoći teško bolesnim radnicima. Konstituirano je i Povjerenstvo za provedbu postupaka utvrđivanja prava na pomoć radnicima INE u slučajevima bolesti i teškog materijalnog stanja, koje, u okviru planiranih sredstava, odobrava potpore u navedenim slučajevima.

Tijekom 2005. godine obavljeni su sistematski pregledi radnika i ginekološki pregledi radnica. INA je za bolesne radnike izdvojila više od 435 000 kn u 2005. u vidu potpora za nabavu lijekova i troškova liječenja.

4.20 Kao dio zaštite prava radnika s utvrđenom invalidnošću, odnosno utvrđenom neposrednom opasnosti od nastanka invalidnosti, osim drugih prava utvrđenih propisima, ima pravo na zadržavanje koeficijenta složenosti radnog mjesta čije je poslove obavljao neposredno prije nastanka invalidnosti, odnosno neposredne opasnosti od nastanka invalidnosti, ako je to za njega povoljnije. Ako je takav radnik najmanje pet godina prije nastanka invalidnosti, odnosno neposredne opasnosti od nastanka invalidnosti radio neprekidno u smjenskom radu ima pravo i na dodatke osnovnoj plaći za smjenski rad, i to prema planskom kalendaru za smjenu u kojoj bi inače radio. Iznos koji predstavlja razliku između koeficijenta radnog mjesta na kojem je prije radio te koeficijenta radnog mjesta na kojem stvarno radi uvećan za iznos smjenskog rada, umanjuje se za iznos invalidske mirovine koju radnik prima prema propisima o mirovinskom osiguranju.

4.21 Plaće radnika s posebnim ovlastima i odgovornostima (menadžera) uređuju se ugovorom o radu s Ininom Upravom. Pored odredbi o plaćama ugovara se osiguranje od nezgode i osiguranje života.

Odnosi uprave i radnika

Sindikalno udruživanje

4.22 Sukladno međunarodnim konvencijama, hrvatskom zakonodavstvu, Kolektivnom ugovoru te statutu radnici se organiziraju u sindikate. U INI ravnopravno djeluju tri Sindikata, i to INAŠ - Sindikat zaposlenika INE i društava INE Zagreb (član Granskih sindikata nafte i kemije te krovne Hrvatske udruge sindikata), SING - Sindikat INE i naftnog gospodarstva (član krovne udruge Nezavisni hrvatski sindikati), te EKN - Samostalni sindikat

energetike, kemije i nemetala (član krovne udruge saveza samostalnih sindikata Hrvatske). Sva tri sindikata formirala su se u INI početkom 90-ih godina, sukladno tranziciji k demokraciji hrvatskog društva. Kao što je razvidno iz tablice preko 90 posto radnika INE izuzev radnika s menadžerskim ugovorima, je i sindikalno organizirano. Radnici INE sudjeluju u odlučivanju o pitanjima u svezi s njihovim gospodarskim i socijalnim pravima i interesima, na način i pod uvjetima kako je to propisano Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu.

4.23

INA, d.d.		INA, d.d.							
Stanje na dan	Ukupan broj radnika INE, d.d.	BROJ RADNIKA - ČLANOVI SINDIKATA				STRUKTURA ČLANSTVA SINDIKATA			
		1 - EKN	2 - INAŠ	3 - SING	Ukupno*	Indeks	1 - EKN	2 - INAŠ	3 - SING
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
30. IX. 2005.	10.478	1.894	3.775	4.039	9.708	92,65	19,51	38,89	41,60
30. IX. 2004.	10.535	1.935	3.564	4.140	9.639	91,50	20,07	36,97	42,95
30. IX. 2003.	10.430	2.067	3.316	4.173	9.556	91,62	21,63	34,70	43,67
30. IX. 2002.	11.145	2.523	3.455	4.508	10.486	94,09	24,06	32,95	42,99
30. IX. 2001.	13.694	2.627	3.590	5.077	11.294	82,47	23,26	31,79	44,95

* Napomena: određeni broj radnika ima članstvo u više sindikata (oko 500 radnika)

4.24 Sindikati samostalno odlučuju o načinu rada i zastupanju interesa svojih članova te samostalno određuju svoje predstavnike, odnosno povjerenike. Svaki sindikat može imenovati ili izabrati po jednog sindikalnog povjerenika na svakih 500 svojih članova zaposlenih u INI, odnosno još jednog sindikalnog povjerenika ako broj njegovih preostalih članova prelazi 250. Sindikalni povjerenici, odnosno predstavnici štite i promiču prava i interese članova sindikata.

4.25 S obzirom da u INI nije utemeljeno Radničko vijeće njegovu funkciju obnaša sindikalni povjerenik koji preuzima prava i obveze radničkog vijeća kojeg sva tri Sindikata naizmjenice imenuju svaka tri mjeseca. Od početka kolektivnog pregovaranja u INI (1996.) odredbe Kolektivnog ugovora u praksi primjenjuju se na sve radnike bez obzira jesu li članovi sindikata, osim na radnike koji su s Upravom INE sklopili poseban ugovor. Tijekom razdoblja provedbe Kolektivnog ugovora u INI djeluje Komisija za tumačenje kolektivnog ugovora s tri predstavnika poslodavca i tri predstavnika sindikata. Odluke donosi konsenzusom, djeluje i sastaje se prema potrebi u prosjeku svaka tri mjeseca.

Ključni je izazov ove Komisije provedba odluka na nižim organizacijskim razinama te se predlaže sustavno informiranje odgovornih osoba o mandatu i obvezama provedbe odluka ove Komisije.

4.26 Sukladno Zakonu o radu i Zakonu o trgovačkim društvima sindikati u suradnji sa Inom inicirali su pokretanje postupka izbora za predstavnika radnika u Nadzorni odbor INE. Izbori su održani 13. svibnja 2004. godine, ali nisu rezultirali izborom radnika.

4.27 U svrhu kvalitetne promocije i praćenja poštivanja radničkih prava, sva tri sindikata više puta godišnje provode edukaciju sindikalnih povjerenika, pri čemu se u pogledu stručnosti oslanjaju i na svoje krovne sindikalne udruge i međunarodne organizacije. Uz izravnu komunikaciju s radnicima i članstvom putem biltena i web-stranice, sva tri sindikata izdaju svoja glasila (Sindikalna riječ u Rafineriji Rijeka i Rafineriji Sisak, INAŠ, SING) te dodatna izvješća o radu i planovima sindikata.

4.28 Pri sindikatima SING i EKN postoji specifično žensko sindikalno organiziranje, a vezano je uz rad ženskih sekcija na razini središnjica - Odbora žena Nezavisnih hrvatskih sindikata (NHS), osnovanog u rujnu 2003. te Ženske sekcije Saveza samostalnih sindikata Hrvatske (SSSH), osnovane u ožujku 1991. i Ženske grupe na razini EKN-a. Predstavnici INAŠ-a uključeni su putem središnjice - Hrvatske udruge sindikata u rad Ženske udruge.

Prioritet je postavljanje regionalne organizacijske strukture za ženske sindikalne aktivnosti koje povezuje članice sindikata iz INE te drugih poduzeća. Programski je prioritet poticanje žena na aktivni angažman te je tako uvedena kvota koja jamči 30 posto zastupljenosti žena u svim obrazovnim programima NHS-a. Tijekom 2005. predstavnice svih triju sindikata koji djeluju u INI pohađale su Međunarodnu žensku sindikalnu školu u Ohridu u organizaciji ICFTU (International Conference Free Trade Union). Predstavnici svih sindikata ističu da tijekom 2005. godine nije bilo prijavljenih ili razmatranih slučajeva spolnog uznemiravanja kao niti drugih oblika povreda ženskih prava na radnom mjestu.

4.29 Tijekom 2005. godine predstavnici INAŠ-a sudjelovali su na okruglom stolu na temu unapređenja i promicanja prava invalida te se zalažu za povećanje obvezatnog broja zapošljavanja invalida i nužnu prilagodbu poslovnih prostora koji bi omogućili nesmetano kretanje invalida. S obzirom na činjenicu da je INA društveno odgovorna kompanija podupire zapošljavanje invalida sa željom da se posebno skrbi o zbrinjavanju djece radnika iz skupine invalida ili djece s posebnim potrebama.

4.30 Sindikati, koji djeluju u INI zajednički su u studenome 2005. organizirali V. konferenciju radnika u naftnoj industriji srednje i istočne Europe kojoj su nazočili predstavnici iz 10 zemalja. Realizaciju ove konferencije financijski je pomogla INA.

Komunikacija radnika i poslodavca

4.31 U skladu sa Zakonom o radu postoje jasne procedure osiguravanja razmjene informacija, dogovaranja i pregovaranja između poslodavca i radnika. Prije donošenja odluka važnih za položaj radnika poslodavac je dužan prijedlog

odluke dostaviti sindikatu na savjetovanje i to naročito u dijelu koji se odnosi na donošenje Pravilnika o radu, promjene u organizaciji i načinu rada i donošenju programa zbrinjavanja viška radnika.

4.32 Unutarnja komunikacija i sudjelovanje radnika u upravljanju regulira više propisa, od kojih su neki specifični za određene organizacijske jedinice.

4.33 Propisi omogućuju dvosmjernu komunikaciju od posloводства do radnika i obratno, poštujući hijerarhiju. Posloводство izvješćuje radnike o politici sustava upravljanja poslovanjem, postavljenim ciljevima te njihovim ostvarenjima, planovima i pravilima pri ostvarivanju tih ciljeva. Komunikacija od radnika prema poslovodu ostvaruje se kroz izvješćivanje o ostvarenju planova i ciljeva. Informacije o funkcioniranju sustava upravljanja poslovanjem uključuju utvrđene nesukladnosti u odvijanju procesa. Posloводство za odgovore na upite zainteresiranih strana mehanizmima unutarnjih komunikacija konzultira radnike odgovarajućeg stručnog područja ili ih ovlašćuje za izravnu komunikaciju iz određenog područja.

Izvori informiranja posloводства i radnika:

- INA Glasnik
- INA časopis
- Interna glasila - Maziva Rijeka Info, RNR info
- INA info
- Anketa o zadovoljstvu radnika (godišnja)
- Intranet
- Interni propisi, Odluke

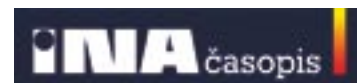
- Sastanci posloводства sa sindikatima
- Radni sastanci
- Pojedinačni razgovori direktora s radnicima
- Sastanci s pojedinim interesnim grupama radnika
- INAŠ - glasilo sindikata INAŠ
- SING - glasilo sindikata SING
- Sindikalna riječ - bilten sindikalne podružnice EKN-a u Rijeci i Sisku
- Sastanci s predsjednikom Uprave i predstavnicima Sindikata
- Sastanci s pojedinim članovima Uprave
- Sastanci s direktorima pojedinih sektora
- Sastanci s direktorom Sektora upravljanja ljudskim resursima

4.34 Unatoč propisima i postojećim komunikacijskim kanalima, u praksi se ipak događaju odstupanja u pogledu kvalitete i intenziteta konzultacije s radnicima, pri čemu je ključno pravovremeno konzultiranje i informiranje radnika o ključnim poslovnim odlukama te o nalazima godišnjih anketa o zadovoljstvu.

4.35 Također je primjetno da postoje razlike u kvaliteti interne komunikacije u određenim organizacijskim jedinicama.

www.ina.hr

<http://intranet.ina.hr>

Postupak u slučajevima povrede radnih obveza

4.36 Prava, obveze i odgovornost radnika propisani su Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom, s time da su Kolektivnim ugovorom za INU određeni povoljniji, tj. duži otkazni rokovi od onih propisanih Zakonom o radu.

4.37 Radnik koji smatra da mu je INA povrijedila neka prava iz radnog odnosa, što uključuje i odredbe Kolektivnog ugovora, može u određenom roku od dostave odluke kojom mu je povrijeđeno pravo, zahtijevati njegovo ostvarenje. Ukoliko INA u propisanom roku ne odgovori tom zahtjevu, radnik može pred nadležnim sudom zahtijevati zaštitu povrijeđenog prava.

Radniku koji krši obveze iz radnog odnosa mogu se izreći sljedeće mjere:

- pisano upozorenje zbog kršenja obveza iz radnog odnosa s mogućnosti otkaza,
- ako radnik nastavi kršiti radne obveze može se donijeti odluka o redovitom otkazu ugovora o radu uz otkazni rok,
- za osobito teške povrede donosi se odluka o izvanrednom otkazu koji stupa na snagu danom dostave odluke o otkazu.

4.38 U postupku redovitog otkazivanja uvjetovanog ponašanjem radnika, INA je dužna radnika prethodno upozoriti na obveze iz radnog odnosa i ukazati mu na mogućnost otkaza za slučaj nastavka kršenja obveza. Prije redovitog ili izvanrednog otkazivanja uvjetovanog iskrivljenim ponašanjem radnika poslodavac mora radniku omogućiti iznošenje obrane. O namjeri otkazivanja ugovora o radu poslodavac se mora savjetovati sa sindikatom, ali mišljenje sindikata nije obvezujuće. Na odluku o otkazu radnik može poslodavcu podnijeti zahtjev za zaštitu prava te ako poslodavac tom zahtjevu ne udovolji, radnik ima mogućnost podnošenja tužbe nadležnom sudu. U 2005. u INI je bilo 47 upozorenja na poštivanje obveza iz radnog odnosa, dva redovita otkaza zbog nekorektnog ponašanja radnika te sedam izvanrednih otkaza.

4.39 Predstavnici svih sindikata ističu da tijekom 2005. godine nije bilo prijavljenih slučajeva nekorektnog oblika ponašanja u tvrtki, mobbinga. Predstavnici INAŠ-a i SING-a zaprimili su tijekom 2004. godine nekoliko prijava radnika u svezi s mobbingom, ali su prijave povučene od samih radnika i nisu pristigle povjerenstvu za zaštitu dostojanstva. Sindikati su pokušali riješiti konkretne probleme kroz dijalog s poslodavcem. Na rješavanju ovih problema važne su aktivnosti u preventivi i sankcioniranju mobbinga. Poslodavac (INA, d.d.) i sindikati u 2005. godini organizirali su predavanja i seminare na ovu aktualnu temu.

4.40 INA nastoji osigurati maksimalnu povjerljivost unutar mehanizma podnošenja pritužbi radnika te ukloniti mogućnost osвете. Radnici se potiču da svaku informaciju podijele sa svojim prvim nadređenim, direktorom za ljudske resurse te svojim direktorom.

Zaštita dostojanstva radnika

4.41 Prema odredbama Zakona o radu i Kolektivnog ugovora INA je dužna osigurati radniku rad u okruženju slobodnom od bilo kojeg oblika ponašanja koje ugrožava dostojanstvo žena i muškaraca na poslu. Ponašanje radnika koje ugrožava dostojanstvo žena i muškaraca na poslu smatra se osobito teškom povredom obveza iz radnog odnosa zbog koje radnik može dobiti izvanredni otkaz ugovora o radu.

4.42 U Pravilniku o radu detaljno je razrađen postupak i mjere, uključujući i preventivne mjere, za zaštitu dostojanstva radnika kojima im se osiguravaju uvjeti rada u kojima neće biti izloženi uznemiravanju i spolnom uznemiravanju.

4.43 Prije zasnivanja radnog odnosa radnik je upoznat s propisima koji utvrđuju zaštitu dostojanstva i njegovim pravima u slučaju uznemiravanja i spolnog uznemiravanja, kao i s obvezom primjerenog ponašanja. Za primanje i rješavanje eventualnih pritužbi vezanih uz zaštitu dostojanstva radnika ovlašćuje se Povjerenstvo koje samostalno utvrđuje sve okolnosti i činjenice potrebne za donošenje odluke o pritužbi. Povjerenstvo može posebnom odlukom utvrditi privremene mjere za zaštitu radnika, ukoliko smatra da je radnika potrebno zaštititi prije donošenja konačne odluke. Sve osobe koje sudjeluju u postupku dužne su podatke čuvati kao tajnu.

Sprječavanje dječjeg i prisilnog rada

4.44 INA ne zapošljava maloljetne radnike. Međutim, postoji praksa da, u pravilu, djeca radnika (srednjoškolci i studenti) tijekom ljetnih mjeseci na benzinskim postajama zarađuju džeparac perući vjetrobranska stakla. Angažiraju se na način da u svoje ime i za vlastiti račun, a uz suglasnost INE te poslove obavljaju bez naknade s Inine strane.

4.45 Svakom angažiranom djetetu se prilikom uručivanja suglasnosti uručuje i Uputa o ponašanju i postupanju na siguran način na benzinskim postajama, kojom ih se upoznaje s odredbama Zakona o zaštiti na radu i Zakona o zaštiti od požara. Pored toga, djeca su osigurana kod osiguravajućeg društva za slučaj ozljede na radu.

4.46 Za te poslove angažiraju se u pravilu punoljetne osobe uz iznimku mogućeg uključivanja maloljetnika s navršениh 16 godina uz obaveznu pismenu suglasnost roditelja, i to u razdoblju od 15.6.-15.9., u terminima od po dva tjedna. Ova politika omogućavanja sezonskog rada mladima postavlja viši standard u odnosu na zakonsku regulativu gdje je donja dobna granica zapošljavanja 15 godina, propisana kako Zakonom o radu RH, tako i čl. 3 Međunarodne konvencije o minimalnoj dobi radnika C138 Međunarodne organizacije rada iz 1973. godine. Na predviđeni način je u 2005. bilo angažirano oko 7 000 djece, pri čemu nije zabilježena nijedna povreda niti incidentna situacija.

4.47 U skladu sa Zakonom o radu i konvencijom ILO-a C105 Ukidanja prisilnog rada u INI nema prisilnog i obvezatnog rada. Postoji prekovremeni rad na način kako je to propisano Zakonom o radu (najviše do 10 sati tjedno) i Kolektivnim ugovorom. Prekovremeni rad ne može se odrediti invalidima rada bez njihova pristanka.

Briga za zdravlje i sigurnost radnika

Inina Politika zaštite zdravlja i sigurnosti

4.48 Sukladno zakonu i internim dokumentima u INI radnici su obuhvaćeni formalnim pravilnicima i ugovorima o zaštiti zdravlja i sigurnosti.

4.49 Sustav upravljanja zdravljem, sukladno specifikaciji OHSAS 18 001, uveden je u svim organizacijskim jedinicama, čije aktivnosti mogu imati značajniji utjecaj na zdravlje i sigurnost radnika. Sustav je uveden i certificiran u Naftaplenu, Rafineriji nafte Rijeka, Rafineriji nafte Sisak i Mazivima Rijeka.

4.50 Zaštita na radu i zaštita čovjekova okoliša utvrđuju se kao temeljno načelo sigurnog obavljanja poslova radnika te kao neupitna civilizacijska stečevina. Svaki radnik INE, kao i sve osobe koje se na bilo kojoj osnovi nalaze na radu u INI imaju pravo zaštite na radu. INA je dužna prilikom uvođenja novih tehnologija i rekonstrukcija voditi računa da one ne ugrožavaju zdravlje radnika i da ne utječu štetno na okoliš, te je o mogućim utjecajima na zdravlje i sigurnost radnika obvezatna izvijestiti radnike i povjerenika zaštite na radu. Zaštita na radu u INI od posebnog je značaja za sigurnost i zdravlje

osoba i zaštitu imovine. Zaštita na radu kao sastavni dio procesa provodi se u svim organizacijskim cjelinama i obuhvaća sve mjere usmjerene na stvaranje sigurnih uvjeta rada.

4.51 Temeljni akti INE iz ovog područja su: Odluka o organizaciji provedbe sustava zaštite na radu u INI, d.d., Pravilnik o zaštiti na radu u INI, d.d., Postupak upravljanja rizikom po zdravlje i sigurnosti u INI, d.d., Odluka o vertikalizaciji Zaštitnih poslova u INI, d.d. te pravilnici i drugi dokumenti o zaštiti na radu za pojedine organizacijske cjeline.

4.52 Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti obuhvaća Ininu Upravu, odnosno njenog Ovlaštenika za obavljanje poslova zaštite na radu, sektore u segmentima djelatnosti i poslovnim funkcijama i njihove ovlaštenike, Sektor zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša, organizacijske jedinice zaštite na radu u dijelovima INE, Središnji odbor zaštite na radu na razini INE, odbore i pododbore u organizacijskim dijelovima, radnike i njihove povjerenike za zaštitu na radu te sindikalne povjerenike za zaštitu na radu. U sustav je također uključena medicina rada ili specijalist medicine, stručne i znanstvene ustanove i inspekcija rada. Oblik ustroja, sastav i broj sudionika u provedbi sustava zaštite na radu utvrđuje se na temelju izražene procjene opasnosti ili drugih tehničko-tehnoloških zahtjeva.

4.53 Radna grupa zaštite zdravlja i sigurnosti koordinira aktivnosti zaštite zdravlja i sigurnosti u svim organizacijskim jedinicama gdje postoje specijalizirane poslovne jedinice za ovu tematiku, kao što je prikazano u organizacijskoj shemi. Uvažavajući jedinstvene kriterije, Radna grupa razmatra sve stručne probleme

iz područja zaštite na radu u INI, predlaže rješenja za otklanjanje nedostataka te iste upućuje Središnjem odboru za zaštitu na radu na usvajanje i u daljnji postupak.

4.54 Radnik ima pravo odbiti rad na poslu na kojem postoji opasnost za zdravlje i život i na kojem nije provedena zaštita na radu te ne smije biti doveden u lošiji položaj zbog svoga postupka, osim ako je po posebnim propisima i pravilima struke dužan izložiti se opasnosti radi spašavanja života i zdravlja ljudi i imovine. Radnici mlađi od osamnaest godina, trudnice i dojilje ne smiju raditi na poslovima sa štetnim utjecajima po zdravlje.

4.55 Prema pozitivnim zakonskim propisima pravo na zaštitu na radu imaju uz radnike INE i druge osobe koje po bilo kojoj osnovi rade ili borave u prostorima ili prostorijama u vlasništvu INE. Procjenama opasnosti za radna mjesta i radni okoliš utvrđena su radna mjesta (radna mjesta s posebnim uvjetima rada) koja uz opće zdravstvene uvjete zahtijevaju i ispunjavanje posebnih zdravstvenih uvjeta.

4.56 Na svim radnim mjestima, u svim radnim prostorijama, na sastancima i drugim skupovima zabranjeno je pušenje, uzimanje alkohola i drugih sredstava koja uzrokuju ovisnost. Istovremeno, radnici s problemom ovisnosti imaju se prilike savjetovati sa socijalnim radnikom, sudjelovati u terapijskim grupama za liječenje alkoholičara, a uz stručnu i financijsku potporu INE mogu se uputiti na liječenje i rehabilitaciju. U Rafineriji nafte Sisak kontinuirano se održava program "5 minuta za sigurnost" te "Velika minuta za sigurnost i zaštitu okoliša" pri čemu se rukovoditelji i radnici upoznaju s problemima zaštite

zdravlja i sigurnosti, a stručnjaci zaštite na radu i zaštite od požara odgovaraju na njihova pitanja. Osposobljavanje kao posebno pravilo zaštite na radu je najvažnija preventivna aktivnost za obavljanje poslova iz područja zaštite na radu i zaštite od požara. To znači osigurati uvjete rada bez opasnosti po zdravlje i sigurnost radnika i svih onih koji po bilo kojem osnovu borave u prostorima i prostorijama u vlasništvu INE. Tamo gdje se osnovnim pravilima zaštite na radu ne mogu otkloniti opasnosti ili se ne može smanjiti preostali rizik (utvrđen procjenom opasnosti) obvezatno se provode osposobljavanja u količini i vrsti uvažavajući specifičnosti organizacijske jedinice.

Ozljede na radu

4.57 Evidencija i prijava ozljeda na radu i oboljenja na radnom mjestu u 2005. provodila se u skladu s propisima prakse evidentiranja i prijave nesreća i oboljenja na radnom mjestu Međunarodne organizacije rada.

O svim događajima koji za posljedicu imaju ozljedu na radu, bolest, smrt, štetu na imovini ili drugi oblik gubitka vrijednosti (nesreća/accident) u Operativno-informacijski centar se na propisanom obrascu dostavljaju izvješća koja se zatim upućuju ovlaštenim korisnicima informacija radi daljnjih aktivnosti, a sve sukladno Odluci o ovlastima i odgovornostima u upravljanju i poslovanju INE. Prema potrebi odnosno prema značaju događaja, informacije o izvanrednim događajima prosljede se nadležnom ministarstvu (MUP), sredstvima javnog priopćavanja te ostalim zainteresiranim stranama. Evidentiranje ozljeda na radu provodi se sukladno Pravilniku o evidenciji, ispravama, izvještajima i knjizi nadzora iz područja zaštite na radu.

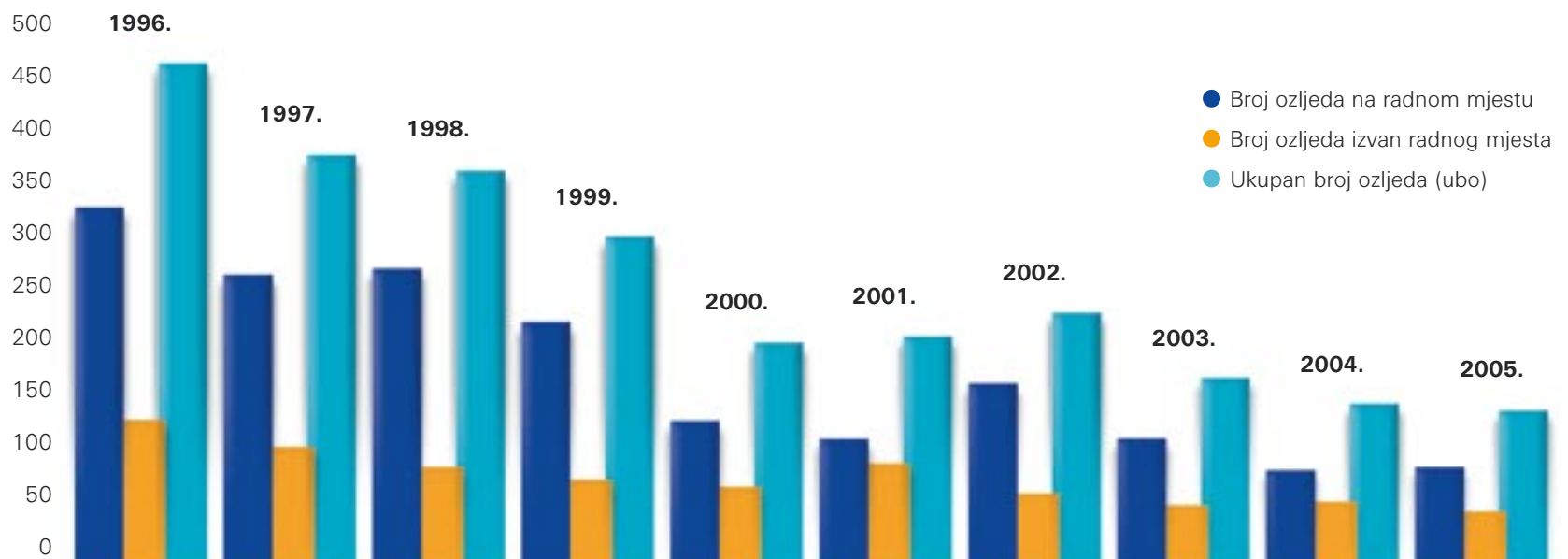
4.58 U INI je važeći interni dokument Postupak upravljanja rizikom po zdravlje i sigurnost iz lipnja 2003. proizašao iz zakonske obveze, a obavezuje sve makroorganizacijske jedinice da za svoje procese izrade procjene opasnosti

te uspostave način upravljanja rizikom. Za izradu ili reviziju Procjene opasnosti koriste se metode: SME metoda za radna mjesta i radni okoliš, ŠTO/AKO metoda za postrojenja i pogone i FMEA metoda.

4.59 Na temelju analize i procjene rizika za radna mjesta poduzimaju se preventivne i korektivne radnje u cilju neprekidnog poboljšanja stanja. Na grafičkom prikazu vidi se trend smanjenja broja ozljeda u odnosu na prethodne godine.

4.60 Tijekom 2005. godine u INI, d.d. su registrirane 142 ozljede radnika; od toga 91 ozljeda na poslu, a 51 ozljeda prilikom dolaska ili odlaska s posla. Uspoređujući broj ozljeda za 2004. i 2005. zaključuje se da se ukupan broj ozljeda smanjio za 3,5 posto.

PRIKAZ OZLJEDA NA RADU PREMA MJESTU NASTANKA ZA RAZDOBLJE 1996.-2005.

Bolovanja

4.61 Slijedi prikaz sati bolovanja i udjela bolovanja u mogućem fondu redovitog radnog vremena za prethodnih pet godina. Trend smanjenja bolovanja narušen je prošle godine kad je zabilježen veći broj u odnosu na 2004. godinu.

PREGLED SATI BOLOVANJA U INI I UDJELA BOLOVANJA U FONDU REDOVITOG RADNOG VREMENA

Godina	Mogući fond redovitog radnog vremena (sati)	Bolovanje na teret poslodavca	Bolovanje na teret Zavoda	Ukupno (3 + 4)	Mogući fond redovitog radnog vremena (sati)	Bolovanje na teret poslodavca	Bolovanje na teret Zavoda	% sati bolovanja u MFRRV
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2005.	21.326.570	462.266	424.268	886.534	100,00	2,17	1,99	4,16
2004.	21.334.885	429.687	361.270	790.957	100,00	2,01	1,69	3,71
2003.	21.820.002	455.847	410.485	866.332	100,00	2,09	1,88	3,97
2002.	23.517.785	578.211	547.049	1.125.260	100,00	2,46	2,33	4,78
2001.	28.201.948	712.126	674.571	1.386.697	100,00	2,53	2,39	4,92

Obuka i obrazovanje

4.62 Strateška inicijativa INE usmjerena je prema učinkovitoj i permanentnoj edukaciji radnika, podizanjem razine i kvalitete znanja i vještina, kroz mnogobrojne obrazovne programe i aktivnosti. Tijekom 2005. godine provedene obrazovne aktivnosti ostvarene su u zemlji, a dijelom i u inozemstvu.

Značajan broj seminara, tečajeva, predavanja i radionice organiziran je u poslovnim prostorijama INE, uz angažiranje domaćih i stranih eksperata iz područja poslovnog upravljanja, razvoja menadžerskih vještina i dr., a sve s ciljem da se najnovija znanja i trendovi u suvremenom poslovanju implementiraju u poslovne procese naše tvrtke.

Organizirano je niz predavanja stručnjaka iz i izvan INE koji su upoznali djelatnike s aktualnim temama iz područja održiva razvoja, etike poslovanja i zaštite zdravlja.

4.63 Kroz stručna usavršavanja u području sustava upravljanja poslovanjem, u području informatike, području učenja stranih jezika, području menadžerskih vještina, području upravljanja projektima, području usavršavanja prodajnog osoblja na benzinskim postajama te ostalim područjima bilo je u 2005.

obuhvaćeno oko 6 000 radnika INE, d.d..

U području informatičkog usavršavanja provodi se opsežan program: za 3 000 naših radnika za stjecanje European Computer Driving Licence diplome, po čemu je INA jedna od prvih tvrtki u Republici Hrvatskoj.

Odlukom Hrvatskog informatičkog zbora INA, d.d. dobila je Kristalni globus za doprinos razvitku informatičke pismenosti i uvođenje ECDL programa u Hrvatsku.

U 2005. 301 radnik uključen je u školovanje uz rad. Osim dodiplomskih i poslijediplomskih studija na visokoškolskim ustanovama, tijekom promatranog razdoblja određen broj radnika pohađa poslovne škole u zemlji i inozemstvu.

Trend je povećanja broja radnika uključenih u školovanje uz rad, što ga je INA postavila sebi kao cilj, vodeći računa o stalnom usavršavanju mladih, visokoobrazovanih kadrova - menadžera nove generacije i suvremenih pogleda na svijet i poslovne izazove.

Usto što je svrha obrazovanja podizanje razine znanja i kvalitetnije obavljanje radnih procesa na svim razinama, važna je i briga o sigurnosti i zaštiti zdravlja ljudi, zaštita i očuvanje okoliša te etika poslovanja. Osposobljavanje za rad na siguran način je obrazovna aktivnost kroz koju je tijekom 2005. obuhvaćeno 988 radnika. Osim navedenog, radnici su prošli osposobljavanje iz protupožarne zaštite, te za kvalitetno i sigurno obavljanje poslova vozača cisterni, prodavača na benzinskim postajama i druge. U dijelu obrazovnih aktivnosti koja su usmjerena zadovoljavanju zakonskih uvjeta za obavljanje radnih zadataka - stručnim osposobljavanjem - polaganjem potrebnih stručnih ispita u 2005. osposobljeno je 2 511 radnika.

4.64 PREGLED OBRAZOVNIH AKTIVNOSTI 2003.-2005.

Opis obrazovne aktivnosti	Način izvođenja	Broj radnika		
		2005.	2004.	2003.
1	2	3	4	5
Uvođenje u proces rada	Interno	86	26	127
Pripravničko stažiranje	Interno	174	99	74
Osposobljavanje za rad na siguran način		988	744	1.112
Školovanje uz rad	Eksterno	301	279	233
Stručno osposobljavanje	Interno/eksterno	2.511	1.841	3.746
Stručno usavršavanje	Interno/eksterno	5.888	6.933	4.335
Stručna praksa i specijalizacija		0	11	46
Stipendiranje učenika i studenata (top stipendije)		13	10	5
Praksa učenika i studenata	Interno	1.110	686	522
Ukupno		11.071	10.629	10.200

Pripravnička obuka

4.65 Tijekom 2005. u INU su primljeni pripravnici različitih stručnih profila, većinom visokoobrazovanih. Za njih je izrađen uvodni program u kojem su upoznati s poslovnim procesima u INI koji su im osobnim sudjelovanjem predstavili vodeći menadžeri.

4.66 Imenovana su povjerenstva za praćenje pripravnika s mentorom na čelu koji je zadužen za izradu Programa pripravničkog stažiranja. Realizaciju programa prati mentor i Služba za obrazovanje.

U okviru pripravničkog staža organizira se stručni obilazak (npr. CPS Molve, polje Kalinovac, rafinerije).

Stručno usavršavanje

4.67 Najveći broj radnika (menadžeri srednje razine, tajnice, administrativno osoblje) obuhvaćen je programima stručnog usavršavanja koji za cilj imaju podizanje razine znanja i osposobljavanje za uspješno i kvalitetno obavljanje poslova.

4.68 U suradnji s Ekonomskim fakultetom u Zagrebu, drugu godinu se provodi usavršavanje menadžera pod nazivom "Osnove poslovnog upravljanja".

4.69 Projekt učenja putem računala, e-learning, nastavljen je i u 2005. godini. Prednosti e-learninga su u brojnim mogućnostima koji pruža takav način izobrazbe - učenje s mjesta koje polazniku najviše odgovara, ritmom i tempom kojeg može najbolje slijediti u sklopu svog predznanja, moguća je provjera znanja kroz različite stupnjeve pretestiranja, omogućena je pomoć mentora za određeno područje programa putem e-maila te je moguća komunikacija s drugim polaznicima, a time i usporedba vlastitoga znanja.

Doškoloavanje

4.70 INA potiče razvoj i napredak našeg društva kroz razvoj ljudskih potencijala i ulaganjem sredstava u intelektualni kapital sudjelovanjem u društveno korisnim projektima. Ulaganjem i osmišljavanjem niza edukativnih programa za različite skupine radnika, INA sve više postaje tvrtkom koja uči. Kao jedna od tvrtki koja ima veliki značaj u cjelokupnom hrvatskom gospodarstvu, maksimalno nastoji otvoriti svoja vrata mladima, pa je u tom smislu tijekom 2005. omogućila realizaciju stručne i ferijalne prakse za 1 110 učenika i studenata (u svim njezinim dijelovima), te već tradicionalno osiguravajući stipendije za 13 vrhunskih studenata. Tijekom 2005. godine stipendirano je 5 studenata prema ugovoru iz 2004. godine koji je INA sklopila s tvrtkom Nacional, a u sklopu akcije "TOP-stipendije za TOP-studente". Ove godine ponovno je sklopljen Ugovor između INE i NCL Media Grupe o stipendiranju studenata, kojim se INA obvezuje stipendirati još 5 studenata kroz 10 mjeseci počevši od 1.10. 2005. godine.

SVEČANO URUČENE ECDL DIPLOME

U zgradi Uprave INE u Zagrebu održana je 8. prosinca 2005. svečana dodjela diploma polaznicima koji su u protekloj godini završili ECDL (European Computer Driving Licence), program informatičke izobrazbe. INA je prije godinu dana ugovorila opsežan program obrazovanja tri tisuće svojih radnika za stjecanje diplome European Computer Driving Licence, po čemu je jedna od prvih tvrtki u Republici Hrvatskoj. Već je prve godine kroz program prošlo više od tisuću i dvjesto radnika. Program se sastoji od dva stupnja-početnog i naprednog, s ukupno sedam cjelina koji pokrivaju većinu potreba za informatičkim znanjem većine zaposlenih. Edukacija se odvijala u Zagrebu, Rijeci, Sisku, Đurđevcu, Kutini, Osijeku i Solinu. ECDL program računalne izobrazbe je i u međunarodnim razmjerima jedan od najmjerodavnijih kriterija stupnja osposobljenosti u informatičkom području i provodi se u čak 140 zemalja širom svijeta.

Podrška kreativnim i društvenim aktivnostima u InI

4.71 U INI, postoje brojni oblici i sadržaji društvenog, kulturnog i stvaralačkog djelovanja što ih ona potiče i materijalno pomaže. Kulturni stvaratelji okupljaju se u likovnoj, književno-recitatorskoj i fotografskoj sekciji KUD-a INE, mješovitom pjevačkom zboru, sekcijama KUD-a Baklje iz Rijeke gdje se naročito njeguje ženska klapska pjesma. Provode se natječaji za likovno, književno i fotografsko stvaralaštvo u INI, d.d., a izabrani radovi tiskaju se u atraktivnom zborniku. Inim književnim stvarateljima tiskano je više samostalnih knjiga, odnosno zbirki pjesama, likovnim se i fotografskim umjetnicima upriličuju skupne ili samostalne izložbe, bilo u Inim galerijama ili drugim izložbenim prostorima.

4.72 U INI djeluju tri Kluba veterana Domovinskog rata, i to Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata Zajednica klubova INE (ZAK), Udruga branitelja Domovinskog rata INA - Naftaplina (KVIN) i Klub veterana Domovinskog rata INA - Rijeka (KVDR) koji su

vrlo aktivni u rješavanju specifičnih problema svojih članova, poput stambenog zbrinjavanja i potreba za izobrazbom i prekvalifikacijama. Suradnja s Upravom je na zadovoljavajućoj razini. Pored financijske potpore INA bivšim braniteljima omogućava i korištenje medicinski programiranoga aktivnog odmora.

4.73 Bivši radnici INE organizirani su u Zajednicu udruga umirovljenika INE, koju INA također financijski potpomaže.

4.74 Velik broj radnika uključen je u razne športske aktivnosti: tenis, nogomet, odbojku, skijanje, automobilizam, motociklizam, a INA i materijalno podupire njihovo djelovanje.

Odjelo i kravate zamijenili športskom opremom

Na 16. svjetskim korporacijskim igrama, koje su se održale u Zagrebu od 30. rujna do 2. listopada 2005. između dvjestotinjak korporacija, institucija, poduzeća i tvrtki diljem svijeta sudjelovali su i radnici INE. Ono što ove igre čini različitim od mnogih drugih jest činjenica da natjecatelji ne nose boje države iz kojih dolaze, već oznake svojih tvrtki i organizacija za koje se natječu. U sklopu igara organiziran je „poslovni dan“ (Work Shop) kada su se tvrtke predstavile na posebnim štandovima. Direktori, predsjednici uprava, manageri, radnici i honorarci pokazali su u tri dana koliko mogu, znaju i umiju na športskim terenima. INA je sudjelovala na igrama sa čak 187 natjecatelja oba spola i osvojila ekipno drugo mjesto sa osvojene četiri zlatne, petnaest srebrnih i devetnaest brončanih odličja.

Zadovoljstvo radnika

4.75 Tijekom 2005. provedena je anketa o zadovoljstvu radnika INE. Od ispitanika se tražilo da pored općih podataka (životna dob, spol, stručna sprema) odgovore na 10 anketnih pitanja s ponuđenih 3 do 8 mogućih odgovora. Odziv na anketu razlikovao se je po organizacijskim dijelovima i kretao se od 30 do 60 posto. Od ukupnog broja radnika INE anketu je popunilo njih 50 posto, što je bolji odziv u odnosu na 2003. godinu, kad se anketi odazvalo 44 posto radnika. Od ukupnog broja ispunjenih anketnih listića polovicu su ispunile žene.

4.76 Analizom rezultata provedene ankete može se zaključiti da je većina anketiranih relativno zadovoljna ili zadovoljna svojim poslom. Radnici su vezani za rad i kompaniju, kao što su pokazale i prethodne ankete. Četrdesetak posto ih smatra da bi se njihov stručni i radni potencijal mogao još bolje iskoristiti. To je važan indikator rukovodećoj strukturi jer daje značajan prostor za još bolje poslovanje.

4.77 Veće zadovoljstvo radnika moglo bi se postići boljom organizacijom posla, objektiviziranjem sustava plaća čineći ga transparentnim, s pomacima prema stvarnom pojedinačnom doprinosu, boljom komunikacijom na relaciji rukovoditelj-radnik te boljom informiranošću radnika.

4.78 Sastavni dio sustava upravljanja poslovanjem u INI je sustav upravljanja poslovanjem u području ljudskih resursa. INA teži da za svoje radnike osigura visokokvalitetnu radnu okolinu brinući se za sigurnost, zdravlje i zaštitu na radu, kontinuirano učenje i razvoj karijere, primjereno procjenjivanje učinaka rada i nagrađivanje te poticanje intelektualnog stvaralaštva. INA i dalje namjerava temeljiti kvalitetu radne okoline na njegovanju različitosti i tolerancije, razvoju partnerskih odnosa sa sindikatima te brizi za usklađenost radnih i obiteljskih obveza svojih radnika.

Izvori:

Izvešća o kretanju i strukturi radnika u INA-INDUSTRIJI NAFTE, d.d. na dan 31.12.2004., 31.12.2003. i mjesečne datoteke matičnih podataka o radnicima.
Zakon o radu, Narodne novine, 38/95; 54/95; 65/95; 17/01; 82/01; 114/03
Odluka o mjerama za prestanak radnog odnosa radnika u INI, d.d. u 2003. i 2002.
Izjave o osnivanju društava STSI-Integrirani tehnički servisi d.o.o. (2002.); Proplin d.o.o. (2002.); Maziva- Zagreb d.o.o. (2002.)
SINACO d.o.o. (2003.)
Kolektivni ugovor za INU, d.d. INA, siječanj 2005.
Izvešća o isplaćenim plaćama u INI, d.d. za razdoblje siječanj-prosinac 2005., 2004., 2003., 2002. i 2001.

“Priopćenja” Državnog zavoda za statistiku za 2001., 2002., 2003., 2004. i 2005.
Obrada plaće za rujun 2005., 2004., rujun 2003., rujun 2002. i rujun 2001.
Pravilnik o radu, INA, 15.10.2004.
Zakon o zaštiti od požara, Narodne novine, 58/93
Odluka o imenovanju ovlaštenika za obavljanja poslova zaštite na radu u INI, d.d., INA, 2005.
Pravilnik o zaštiti na radu u INA-Industriji nafte, d.d., INA, siječanj 2005.
Postupak upravljanja rizikom po zdravlje i sigurnost u INI, d.d., INA, lipanj 2003.
Odluka o vertikalizaciji Zaštitnih poslova u INI, d.d., INA, siječanj 2003.
Odluka o ovlastima i odgovornostima u upravljanju i poslovanju INE, d.d., INA, siječanj 2006.

Zakon o zaštiti na radu, Narodne novine, 59/96; 94/96; 114/03
Odluka o ustrojstvu i djelokrugu rada operativno-informacijskog centra INE, d.d., INA, 2004.
Odluka o izvješćivanju Uprave o izvanrednim događajima u INI, d.d., INA, 2004.
Izvešća o prekovremenom radu i bolovanju u INI, d.d. za 2005., 2004., 2003., 2002. i 2001.
Izvešća o radu Službe za obrazovanje za 2005., 2004. i 2003.
Komunikacija u zaštiti okoliša, INA, prosinac 2001.
Postupak za interni audit u INI, d.d., INA, veljača 2003.
Povelja o sigurnosti, INA, 1995.
INA Glasnik br. 1831, 20. srpnja 2004.
INA Glasnik br. 1843, 1. veljače 2005.

5. ININA PARTNERSTVA

5.1 S obzirom na brojnost i raznovrsnost dionika s kojima ima poslovnu suradnju, INA je izgradila i dalje sustavno unapređuje odgovarajuće oblike međusobne komunikacije. S kupcima, potrošačima i najširoj javnosti u svakodnevnim je stalnim kontaktima putem besplatnog telefona 0800-1112, web-stranice www.ina.hr, telefaksa, pisama te organiziranjem niza nagradnih igara, promotivnih kampanja i drugih priredbi. Osim toga, redovito surađuje s predstavnicima medija, organizirajući konferencije za novinare u povodu svakog značajnijeg poslovnog događaja te odgovarajući na upite novinara.

5.2 Suradnja s poslovnim partnerima odvija se putem sastanaka, savjetovanja, stručnih skupova, prezentacija proizvoda i usluga, ugovora, sponzorstava i donacija i slično. Za svoje radnike, kao i za kupce i poslovne suradnike, INA ima ustaljen način informiranja putem tjednog informativnog biltena, dvotjednika *INA Glasnika*, tromjesečne revije *INA Časopisa*, raznih priopćenja, oglasnih ploča, televizijskih i radijskih specijaliziranih emisija, kao i posebnih informativnih priloga, spotova, reklama i drugih oblika informiranja.

5.3 Osim informiranja svojih suradnika, INA je otvorena za svaku povratnu informaciju, prijedlog, reklamaciju, pritužbu i svaki drugi oblik komunikacije koji može pridonijeti otklanjanju eventualnih manjkavosti te podizanju kvalitete poslovanja i suradnje.

Potrošači

Briga za zdravlje i sigurnost potrošača

5.4 Briga za kvalitetu i sigurnost proizvoda u INI naglašena je u politici sustava upravljanja kvalitetom poslovanja i uvođenjem sustava upravljanja kvalitetom sukladno međunarodno priznatoj normi ISO 9001. Zadovoljstvo kupaca je zahtjev koji INA poštuje i nastoji u potpunosti ispuniti. Sustav upravljanja kvalitetom poslovanja integrira zahtjeve dviju međunarodno priznatih normi ISO 9001 i ISO 14001 i specifikacije OHSAS 18001. U INI se izrađuju norme koje se temelje na provjerenim znanstvenim, tehničkim i iskustvenim rezultatima, a ciljevi su im osiguranje odrednica ili značajki proizvoda, procesa, usluga, zaštita i sigurnost života ljudi radi postizanja najpovoljnije razine uređenosti u određenim okolnostima. Za sve komercijalne proizvode izrađuju se sigurnosno-tehnički listovi koji sadrže osnovne informacije o proizvodu, podatke o rizicima, preporuke o zaštitnim mjerama, postupanje u kritičnim situacijama i ponašanje u prometu. Na pakiranju potrošačima su prikazani znakovi opasnosti.

5.5 U Inine norme ugrađuju se zahtjevi kvalitete europskih normi.

5.6 Mjere zaštite zdravlja i sigurnosti na benzinskim postajama osiguravaju se, između ostalog, redovitim čišćenjem i održavanjem površina za kretanje, održavanjem i provođenjem tehničkog nadzora od strane ovlaštenih institucija, naputcima o korištenju strojeva, uređaja i opreme na benzinskim postajama te upozorenjima o radnjama koje su na benzinskoj postaji zabranjene. Politika poslovanja Sektora trgovine na malo i razvoja poslovanja obuhvaća sva tri sustava - kvalitetu, zaštitu okoliša i zaštitu zdravlja i sigurnosti.

5.7 Sanitarna inspekcija obišla je benzinske postaje u 2005. godini 44 puta i izdala devet rješenja koja se uglavnom odnose na ličenje prostorija i zabranu oglašavanja duhanskih proizvoda. Svi radovi naloženi rješenjem su odrađeni ili su radovi u tijeku.

Informiranje o proizvodima i etiketiranje

5.8 Označavanje proizvoda odnosi se na ambalažnu robu, odnosno, na motorna i industrijska ulja i neke druge poluproizvode iz Maziva Rijeka. Pri označavanju proizvoda (vodootpornim naljepnicama) poštuju se zakonske odredbe i norme struke, što znači da svaka etiketa mora sadržavati komercijalni naziv i osnovne značajke proizvoda u tehničkom i uporabnom smislu, te što atraktivniju promidžbenu poruku.

Politika oglašavanja, osmišljavanje i tehničke pripreme, temeljene na zakonskim odredbama i internim Ininim regulama i standardima (označavanje, specifikacija i komercijalni naziv proizvoda), u nadležnosti su Inina Sektora korporativnih komunikacija i marketinga riječkih Maziva, dok se konačno rješenje i izrada povjeravaju vanjskim dizajnerima i marketinškim agencijama. Nazivi na etiketama su višejezični, a na proizvodima koji se izvoze prilagođeni su standardima određenog tržišta.

5.9 U INI nije bilo slučajeva odstupanja od propisa o informacijama o proizvodima i etiketama u 2005. godini.

Politika odgovornog oglašavanja i zaštite privatnosti potrošača

5.10 U području oglašavanja INA se pridržava pravila što ih propisuje oglašavačka struka; etika u promociji, Zakon o zaštiti potrošača, Zakon o zaštiti zdravlja te odgovarajući interni dokument (Postupak osmišljavanja i provođenja ekonomske propagande i unapređenja prodaje) i drugi propisani postupci i odluke za to područje poslovanja. U INI se organiziraju aktivnosti istraživanja tržišta u kojima se ispitanicima jamči tajnost danih podataka na način da ih se na samom početku anketiranja upozna s pravilima. Za takvu vrstu istraživanja INA koristi usluge specijaliziranih agencija.

INA organizira razne nagradne igre za koje se pojedinačno izrađuju pravilnici, verificirani od strane Ministarstva gospodarstva RH. U njima su definirana pravila i mogućnosti otkrivanja identiteta dobitnika kroz objavljivanje njegovih osobnih podataka, te korištenja podataka i samoga lika u marketinške svrhe, na što dobitnici već samim sudjelovanjem u igrama i pristaju. Tijekom 2005. nije bilo evidentiranih i potkrijepljenih povreda privatnosti potrošača.

5.11 Za provedbu oglašavanja Ininih proizvoda i aktivnosti (nagradnih igara, promotivnih akcija, auto i moto utrka i drugih) zadužena je Služba marketinških komunikacija u Sektoru korporativnih komunikacija. Sukladno temeljnim ciljevima poslovne politike INE, njenoj viziji i misiji, Služba marketinških komunikacija slijedi te temeljne odrednice u djelokrugu svojih radnih obveza i to prikazivanjem Društva preko poslovnih rezultata i uspjeha njegovih djelatnosti, proizvoda i usluga na domaćem i vanjskom tržištu, s ciljem zauzimanja pozicije tržišno poželjnog partnera, trajnom suradnjom

i vezanošću uz kupce kroz promotivne aktivnosti, kampanje, stalnu komunikaciju, upite, obavijesti o novim proizvodima, uslugama, uvjetima kupnje, sponzorske i humanitarne aktivnosti i sl. te promotivnim prikazima brige Društva za dobrobit zaposlenika, očuvanje okoliša, zaštitu zdravlja i sigurnost.

5.12 Procedura oglašavanja započinje zahtjevom određenog segmenta i osnovnim smjernicama na temelju kojih se u Službi marketinških komunikacija izrađuju koncepti (sukladno vrsti aktivnosti) i medijski plan oglašavanja. Slijedi zajedničko utvrđivanje završnog rješenja i pokretanje kampanje.

5.13 Od svakog segmenta koji koristi usluge Sektora korporativnih komunikacija pravodobno se prikupljaju godišnje potrebe za oglašavanjem, temeljene na poslovnim planovima dotičnih segmenata, kako bi se temeljem zbrojenih potreba izradio godišnji plan Inina Sektora korporativnih komunikacija u kojemu se točno planiraju akcije ekonomske promidžbe, unapređivanja prodaje, sajmovi, odnosi s javnošću i drugo.

INA-telefon za potrošače i kupce

5.14 Prije osam godina INA je, među prvima u nas, pokrenula besplatni telefon za stalnu izravnu komunikaciju sa svojim kupcima i najširoj javnošću.

BESPLATNI INA TELEFON 0800 1112

Otkad je, u svibnju 1997., INA svojim kupcima i najširoj javnosti otvorila mogućnost neprekidne komunikacije putem besplatnog telefona, broj 0800-1112 postao je sastavnim dijelom adresara mnogih građana koji su pozdravili i prihvatili takav način otvorenosti najveće hrvatske kompanije za reakcije na njezine poslovne poteze i aktivnosti. Potvrda tog tvrdnji su podaci o sustavnom rastu broja poziva koji je, od 2 675 u prvoj godini, već sljedeće udvostručen, a na kraju 2005. godine zabilježeno ih je 18 128! Posebno je važno naglasiti kako se bilježi pad poziva koji spadaju u kategoriju reklamacija, pa ih je, nakon početnih i višegodišnjih 15-ak posto, prošle godine bilo manje od 4 posto. Ta činjenica potvrđuje opravdanost besplatnog telefona kao sredstva komunikacije koje ima edukativni, ali i korektivni karakter,

čime poslovdstvu olakšava donošenje kvalitetnijih poslovnih odluka i otklanjanje onih nedostataka u poslovanju na koje građani najčešće ukazuju. Broj i vrsta poziva redovito odražavaju raspoloženje javnosti prema svakom potezu INE, bilo da se radi o promjeni cijena naftnih derivata, uvođenju novih goriva, promotivnim akcijama, nagradnim igrama, ili pak nekom neželjenom događaju poput degradacije goriva iz 2003. godine.

5.15 Bilježi se rast broja poziva s prosječnih sedam poziva dnevno u 1997. godini do 50 poziva dnevno u 2005. godini. Broj poziva povećava se prilikom organiziranja nagradnih igara na benzinskim postajama, promjena cijena, sezone grijanja (radi nabave loživa ulja) i drugih aktualnih zbivanja. Na besplatnom telefonu u dvije smjene radi dvoje referenata koji nastoje svakome pružiti što brži i kvalitetniji odgovor, a ono što ne mogu sami riješiti, upućuju u odgovarajuće stručne službe koje sastavljaju odgovor ili otklanjaju reklamaciju, dosad redovito na zadovoljstvo kupaca. Besplatni je telefon raspoloživ za pozive 24 sata na dan, a izvan radnog vremena pozive evidentira automatska sekretarica. Promotivne nagradne igre u 2005. godini značajno su podigle broj poziva na besplatni telefon u kategoriji informacija i ona s iznimkom u 2003. godini pokazuje trend rasta. Trend je smanjivanja broja reklamacija, nakratko prekinut 2003. zbog slučajeva degradacije goriva. U 2005. broj reklamacija se smanjio za 13,7 posto u odnosu na 2004., a broj pohvala povećao za 27,6 posto.

5.16 Osim telefonom, građani mogu kontaktirati web-stranicom, elektroničkom poštom, pismima ili osobnim dolaskom. Temeljno pravilo besplatnog telefona je da svatko mora dobiti odgovor, uz zajamčenu privatnost jer se informacije o predstavljenim osobama ne daju trećim osobama, izvan kruga sudionika u procesu davanja informacija ili rješavanja reklamacija.

5.17 Sukladno propisanim postupcima o poslovanju Inina besplatnog telefona 0800-1112, izrađuju se Tjedna izvješća u kojima se prikazuju karakteristični pozivi tijekom određenog razdoblja i redovito dostavljaju poslovodstvu INE. Za prosljeđene reklamacije odgovornim osobama u Tjednom izvješću se objavljuju povratne informacije o načinu njihova rješavanja.

Povjerenstvo za reklamacije potrošača

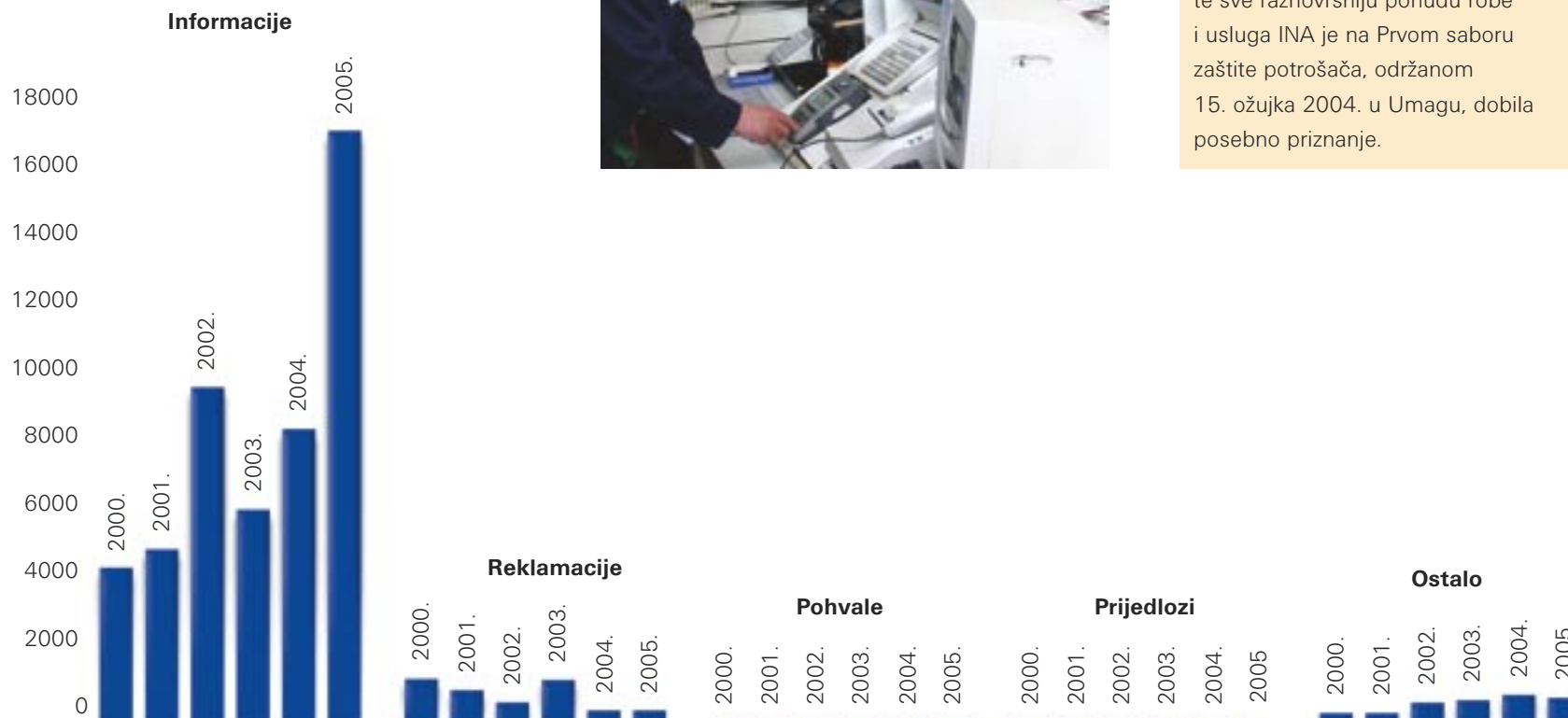
5.18 INA je u svoje poslovanje implementirala mnoge odredbe Zakona o zaštiti potrošača i prije njegova formalnog stupanja na snagu. Iako joj to nije bila zakonska obveza, INA je u Segmentu djelatnosti Trgovine na malo, u čijem su sastavu benzinske postaje i koji je time najizravnije povezan s tržištem i potrošačima, osnovala Povjerenstvo za reklamacije potrošača s osnovnim ciljem razvoja i unapređenja

partnerskih odnosa s potrošačima i ostalim zainteresiranim stranama temeljem uvažavanja uzajamnosti prava i obveza.

5.19 Povjerenstvo se sastoji od predstavnika Segmenta djelatnosti trgovine na malo, predstavnika Hrvatske energetske regulatorne agencije, predstavnika društva Potrošač i predstavnika Saveza udruga potrošača. Glavna mu je zadaća predlaganje i poduzimanje potrebnih aktivnosti radi promicanja informiranosti i educiranosti potrošača te samim time i stvaranja više razine povjerenja. Za takav pristup i dosadašnju otvorenost prema potrošačima te sve raznovrsniju ponudu robe i usluga INA je na Prvom saboru zaštite potrošača, održanom 15. ožujka 2004. u Umagu, dobila posebno priznanje.

STRUKTURA POZIVA 2000.-2005.

Kupci i dobavljači

5.20 Strukturu dobavljača nafte i plina, naftnih derivata i robe široke potrošnje te usluga za INA-maticu, čiji je udjel u ukupnoj nabavi veći od 2 posto, čine dvije temeljne grupe: tuzemni i inozemni dobavljači. Među tuzemnima, s udjelom od 24,89 posto ili 2 129 milijuna kuna, na prvome je mjestu Carinarnica Rijeka, slijedi STSI s 9,96 posto ili 852 milijuna, na INAGIP d.o.o. otpada 8,04 posto ili 688 milijuna kuna, a na Crosco 4,13 posto ili 353 milijuna kuna. Na ostale domaće dobavljače otpada 52,98 posto ili 4 532 milijuna kuna. Putem Interine London obavljen je najveći promet među inozemnim dobavljačima, 9 599 milijuna kuna ili 68,58 posto. Dobavljač Gazexport na drugome je mjestu s udjelom od 9,37 posto ili 1 311 milijuna, na Interina Guernsey Limited otpada 7,94 posto ili 1 111 milijuna kuna, na ENI S.P.A. otpada 4,34 posto ili 608 milijuna kuna te na Mol Hungarian Oil 2,64 posto ili 369 milijuna kuna. Na ostale inozemne dobavljače otpalo je u 2005. godini 7,14 posto udjela ili 999 milijuna kuna.

5.21 Iz podataka o strukturi tuzemnih dobavljača razvidno je kako INA-matica među domaćim dobavljačima prednost daje

dioničkim društvima u svome vlasništvu, odnosno tvrtkama članicama INA-grupe. Time postiže višestruku korist jer njima, sukladno ugovornim obvezama, osigurava poslovanje, a svojim kupcima i korisnicima jamči provjerenu kvalitetu robe i usluga. Time ujedno štiti i prava radnika u tim tvrtkama, jamčeći im sigurnost zaposlenja u predviđenom razdoblju, a na taj način i egzistenciju.

5.22 Istovremeno, u pogledu odnosa s dobavljačima, INA u potpunosti posluje u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi, Zakonom o nabavi roba i ustupanju radova, kao i s Kolektivnim ugovorom za INU, d.d. od siječnja 2005. godine. Ne postoje interne politike za odabir dobavljača vezane uz tematiku ljudskih prava.

Etičnost poslovanja s dobavljačima i kupcima

5.23 U 2005. godini sve dospjele obveze prema dobavljačima podmirivane su uglavnom u ugovorenim rokovima uz manje oscilacije koje ne utječu na obavljanje poslova i ne uzrokuju likvidne probleme kod dobavljača.

5.24 Sukladno čl. 38 Odluke o organizaciji INE, d.d., poslove kontrole poslovanja, po nalogu Uprave i Nadzornog odbora, obavlja Sektor interne revizije i kontrole kao makroorganizacijska jedinica INE. U okviru svoga djelokruga direktor Sektora prima sve prijave protiv nezakonitih radnji, pa i za slučajeve mita i korupcije. U slučaju procjene da "slučaj" može odraditi interna kontrola, otvara se radni nalog i sastavlja izvješće o obavljenoj kontroli.

Ukoliko se internom kontrolom ne uspiju pribaviti dokazi, predmet se prosljeđuje MUP-u, Odjelu gospodarskog kriminaliteta.

5.25 INA posluje u skladu sa zakonskim propisima o zaštiti tržišnog natjecanja.

5.26 Pri Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja okončan je 29. travnja 2004. godine postupak narušavanja tržišnog natjecanja što ga je protiv INE pokrenula skupina anonimnih kupaca naftnih derivata. Nakon provedenog postupka Agencija je donijela Zaključak kojim odbacuje zahtjev za pokretanje postupka. U predmetu odnosa INE s DIOKI d.d. o prodaji etana 27. svibnja 2004. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja pokrenula je izdvojeni postupak za utvrđivanje narušavanja tržišnog natjecanja kod prodaje etana i on je u tijeku.

Društveno odgovorno oglašavanje

5.27 S obzirom da Inini proizvodi ne spadaju u kategoriju čije oglašavanje zakon zabranjuje (poput alkohola i cigareta), dosad nije zabilježen niti jedan slučaj odstupanja od propisa, a INA se, kao i u svim ostalim, i u području reklamiranja i oglašavanja drži zakonskih odredbi i strukovnih normi.

5.28 Koristeći se različitim oblicima tržišnog nastupa, INA svako svoje predstavljanje javnosti vrlo pažljivo osmišljava, za što je dosad dobila brojna priznanja. Primjerice, za gotovo svaki nastup na Zagrebačkom velesajmu Inin je izložbeni prostor nagrađivan.

Zajednice i javnost

Briga za sigurnost i zdravlje zajednica

5.29 INA je, kao vertikalno integrirana kompanija i važan gospodarski čimbenik, vodeća u RH u opskrbi stanovništva energentima i mazivima. Međutim, priroda njenih djelatnosti može utjecati na okoliš i to emisijama i otpadnim tvarima u proizvodnji nafte i plina, emisijama i otpadnim tvarima u preradi nafte u rafinerijama te mogućem onečišćenju zraka, tla, vode i mora ugljikovodicima tijekom transporta i prodaje proizvoda. Zbog svijesti o vlastitoj odgovornosti za okoliš i zdravlje ljudi, u svim dijelovima INE već se desetljećima organizirano provode aktivnosti monitoringa radnih prostorija i postrojenja, zraka, vode i tla, provodi se ocjena tehnologija koje se primjenjuju i proizvoda koje se proizvode, kako bi oni zadovoljili propise zaštite okoliša i zaštite zdravlja.

5.30 INA je započela praćenje kakvoće zraka u okruženju svojih postrojenja još 1978., a od 1997. vodi se katastar emisija onečišćujućih tvari u zrak. Godine 1998. u Rafineriji nafte Rijeka uspostavljen je kontinuirani monitoring kakvoće zraka na četiri mjerne postaje opremljene automatskim analizatorima.

U Mazivima Rijeka započela je 2002. s radom mjerna postaja za kontinuirani monitoring kakvoće zraka, a u Rafineriji nafte Sisak Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva pustilo je 2004. u rad automatsku mjernu postaju „Sisak-1“, koja svakodnevno prati kakvoću zraka.

U okruženju Ininih postrojenja provodi se ispitivanje kakvoće zraka, vode i tla i od strane vanjskih ovlaštenih tvrtki.

5.31 Tehnologije koje se koriste u INI projektirane su tako da osiguravaju emisije onečišćujućih tvari prema propisima i standardima. U slučaju promjene propisa zaštite okoliša ili kvalitete proizvoda (bezolovni benzin, niskosumporna dizelska goriva i loživa ulja i sl.) pristupa se rekonstrukciji tehnoloških linija, izgradnji novih postrojenja ili sustava za preradu, transport i prodaju te uvođenju novih receptura za nove proizvode. Današnja postrojenja proizvode određene količine goriva po europskoj specifikaciji, međutim potrebna su daljnja ulaganja u rafinerijsku preradu kako bi ukupna količina proizvoda zadovoljila recentne stroge standarde.

5.32 Realizaciji investicija u poslovanju INE prethodi odobrenje investicijskih studija koje se ocjenjuju i s obzirom na mogući utjecaj zahvata na okoliš, ljudsko zdravlje i sigurnost. Po potrebi, sukladno zakonu izrađuju se studije procjene utjecaja zahvata na okoliš. Studija procjene utjecaja na okoliš stavlja se na javni uvid koji traje najmanje 14, a najviše 21 dan. Obavijest o javnom uvidu objavljuje se obvezatno u dnevnom tisku i/ili drugim sredstvima javnog priopćavanja i to najmanje osam dana prije početka javnog uvida.

Pregled politika utjecaja na lokalne zajednice i životnu sredinu

5.33 Politika kvalitete poslovanja INE donosi osnovna načela u kojima se prepoznaje briga za zahtjeve kupaca i životnu sredinu te namjera stalnog unapređenja kvalitete poslovanja.

5.34 Politika normizacije daje osnovna načela gdje se prepoznaje da se u cilju stabiliziranja utjecaja globalizacije, u Inine norme ugrađuju zahtjevi kvalitete međunarodnih i europskih normi i sudjeluje u izradi propisa i normi u državnim institucijama RH.

5.35 Vlada RH donijela je Uredbu o izmjenama i dopunama uredbe o kakvoći naftnih goriva, a INA je sudjelovala u donošenju. Uredba propisuje značajke kakvoće tekućih naftnih goriva u skladu s europskim direktivama. S obzirom da INA s postojećom tehnologijom ne može udovoljiti svim propisanim graničnim vrijednostima, omogućeno joj je kao i drugim tvrtkama podnošenje zahtjeva za stavljanje u promet na domaće tržište određene količine goriva koje ne udovoljava vrijednostima značajki kakvoće propisanih Uredbom.

5.36 U INI je na snazi interni dokument Postupanje s tehnološkim otpadom kojim su propisane odgovornosti, ovlaštenja i obveze proizvodnih dijelova INE, središnje službe i područnih službi zaštite okoliša u gospodarenju otpadom.

5.37 Inina ulagačka politika se također vodi stalnom brigom za okoliš. Tako je u tijeku 17 projekata u suradnji s Europskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) u vrijednosti od 36 milijuna eura. U 2006. godini, kad se predviđa realizacija ovih projekata, smanjit će se emisije štetnih tvari u okoliš i sadržaj sumpora u nekim Ininim proizvodima i sigurno zbrinuti tehnološki otpad.

Komunikacija s javnošću i lokalnim zajednicama

5.38 U Pregledu društvene odgovornosti poduzeća u Hrvatskoj, što su ga izdali Academy for Educational Development (www.aed.hr), Prince of Wales International Business Leaders Forum (www.iblf.org) i MAP Savjetovanja (www.map.hr) 2004. godine INA je prepoznata po izvješćivanju o okolišu kao društveno odgovorna kompanija.

INA već desetljećima, a posljednjih godina sve intenzivnije i opsežnije, izgrađuje i unapređuje sustav internog i eksternog informiranja, za što je zadužen Sektor korporativnih komunikacija i njegova Služba za informiranje i odnose s javnošću. Na nekadašnji tjednik, Vjesnik INE i glasila pojedinih Ininih segmenata, danas se nastavio dvotjednik INA Glasnik, novine prvenstveno namijenjene informiranju Ininih radnika. INA izdaje i reprezentativnu reviju INA časopis, koja izlazi četiri puta godišnje i osim radnicima, namijenjena je kupcima i najširoj javnosti. Glasnik i časopis besplatno se nude kupcima na Ininim benzinskim postajama. Osim toga, u posljednje vrijeme svakog tjedna izlazi i INFO bilten s kraćim aktualnim vijestima i najavama najvažnijih poslovnih događaja. Sve o INI korisnici interneta mogu doznati i na njezinim web-stranicama.

U suradnji s radijskim i televizijskim postajama INA posljednjih godina priređuje i specijalizirane tjedne emisije pod nazivom "Plava boja etera" i "Plava boja ekrana".

5.39 Godinama se njeguje i suradnja s novinarima tiskanih i elektroničkih medija koji prate energetiku i INU pa se u povodu svakog bitnijeg događaja sazivaju konferencije za novinare i u mnoge redakcije šalju odgovarajuća priopćenja.

Suradnja s medijima razvidna je i na druge načine: novinari se pozivaju i na sva događanja, primjerice, stručne skupove, nastupe na sajmovima, otvaranja postrojenja gdje se INA pojavljuje kao izlagač, organizator, donator ili pokrovitelj.

INA je aktivno sudjelovala na Konferenciji društvene odgovornosti poduzeća u Hrvatskoj, Agenda za 2005. godinu, što su je u prosincu 2004. organizirali Ekonomski institut i Zaklada „Konrad Adenauer“. Na Konferenciji je inicirano osnivanje Zajednice za društveno odgovorno poslovanje u okviru Hrvatske gospodarske komore čime bi se ubrzala i olakšala razmjena dobrih poslovnih praksi te omogućila njihova odgovarajuća zastupljenost u hrvatskoj javnosti.

5.40 INA izdaje godišnja izvješća o poslovnim rezultatima, zaštiti okoliša, zaštiti zdravlja i sigurnosti te socijalno izvješće, pokrivajući tako sve segmente svog poslovanja i djelovanja i na taj način svoje poslovanje predočava radnicima i javnosti.

Reagirane javnosti na sva događanja u INI i oko nje mogući su putem besplatnog telefona, e-maila, faksa, pisama, pa čak i izravnim dolaskom u tvrtku.

5.41 O stanju zaštite okoliša INA informira javnost, državnu upravu, znanstvene institucije i ostale partnere redovito od 1996. godine. Komunikacija s lokalnom zajednicom je dvosmjerna, a odvija se pismeno ili putem javnih rasprava na kojima sudjeluju ovlaštene kompetentne osobe INE ili putem intervjua

ovlaštenih predstavnika INE sredstvima javnog priopćavanja lokalne zajednice i sl. Podaci o svim aktivnostima koje je INA provela u svezi sa zaštitom okoliša, zaštitom zdravlja i sigurnosti i podaci praćenja stanja zaštite okoliša (katastar emisija i otpada Ininih postrojenja) nalaze se u Ininom godišnjem izvješću za 2005. godinu.

5.42 Internim dokumentom Komunikacija u zaštiti okoliša propisan je način interne i eksterne komunikacije, odgovornosti i ovlaštenja te učestalost i način komunikacije i izvješćivanja. Kao dio internih dokumenata u INI su izrađeni obrasci u svezi s inspekcijskim pregledima i sudskim sporovima vezanim za zaštitu okoliša. Koordinator zaštite okoliša u organizacijskim dijelovima INE ispunjavaju obrasce po događaju i tako ispunjeni obrasci se dostavljaju u centralnu Ininu službu, Sektor zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša. Nakon analize događaja predlažu se preventivne i korektivne radnje.

5.43 Otkako je 1. siječnja 1999. godine stupila na snagu INA-Interna norma o obvezatnom izvješćivanju pri ispuštanju opasnih i/ili štetnih tvari u okoliš, u INI se prate i analiziraju nepredviđeni događaji s utjecajem na okoliš. Cilj je primjene Norme praćenje uzroka nastanka, tijeka i posljedica akcidenata, kao i djelovanje na njihovo sprječavanje.

5.44 Normom je propisan način internog izvješćivanja (žurno izvješće koje slijedi odmah nakon događaja i konačno izvješće nakon sanacije onečišćenja), obrasci na kojima se izvješćuje te kriteriji za dostavu konačnog izvješća.

Ulaganja u razvoj zajednica

5.45 INA je sa svojim pogonima i objektima prisutna u gotovo svim krajevima Hrvatske i tijekom desetljeća na razne je načine bila uključena u njihov život, razvoj i napredak. U svojoj poslovnoj politici INA i dalje sustavno potiče suradnju s lokalnim zajednicama, ponajviše s onima u kojima ima svoje pogone i segmente poslovanja, ali ne zanemaruje ni ostale kojima je potrebna pomoć. U 2005. godini donacije lokalnoj zajednici iznosile su oko 3,8 milijuna kuna, a obuhvatile su kliničke bolničke centre, domove zdravlja, škole, sakralne objekte i objekte kulturne baštine (obnova), športske klubove, kulturno-umjetnička društva i istaknute pojedince u raznim sredinama.

5.46 Humanitarni projekti predstavljaju posebno značajno područje donatorskog djelovanja, a novčanim sredstvima i nabavom opreme obuhvaćene su udruge, klinički bolnički centri, bolnice, domovi zdravlja, ustanove socijalne skrbi i pojedinci. INA je svojim donacijama pomogla udruge invalida, udruge i prihvatilišta za zaštitu zlostavljanih žena i djece, udruge za stare, siromašne i bolesne, udrugu roditelja djece s posebnim potrebama, azil za napuštene životinje, Centar za žrtve mina i druge.

**Projekt „ Matijina čarolija“
za pomoć Centru za rehabilitaciju
„Fra Ante Sekelez“ u Vrlici**

Projekt „ Matijina čarolija“ je realiziran kao aukcija haljina kreatorice Matije Vuice u korist centra za rehabilitaciju „Fra Ante Sekelez“ u Vrlici. Centar je ustanova socijalne skrbi, a korisnici centra su osobe s teškoćama u razvoju svih dobnih skupina, obaju spolova. U Centru se korisnicima osigurava stanovanje, prehrana, odijevanje, osposobljavanje za samostalni život, radne aktivnosti, provođenje slobodnog vremena i psihosocijalna rehabilitacija.

Glavni pokrovitelj humanitarne akcije na kojoj su sudjelovale žene iz javnog, političkog i kulturnog života bila je INA, a prikupljeno je 300 000 kuna.

Završna velika revija održala se u subotu, 3. prosinca 2005. u vlaku Zagreb-Knin, nakon koje su sponzori, poznati uzvanici

i žene koje su nosile haljine otišli u Vrliku u posjet onima kojima je akcija i namijenjena. Na taj način INA je doprinjela stvaranju pozitivnog ozračja u društvu i još jednom pokazala solidarnost s ljudima kojima je pomoć najpotrebnija.

Osim donacija u novcu, sredstva su darovana i putem INA kartice, u obliku goriva i medicinskih instrumenata.

INA je i donator rashodovane informatičke opreme školama, bolnicama, domovima i udrugama umirovljenika i drugim udrugama i društvima. Na taj način je donirano u 2005. godini tristotinjak osobnih računala, prijenosnih računala, monitora, pisača i grafoskopa.

5.47 Zahvaljujući pomoći INE, izgrađene su mnoge ceste, infrastruktura, škole, domovi zdravlja i drugi vrijedni objekti od velikog značaja za gospodarstvo i životni standard stanovnika u okruženju.

5.48 I u 2005. bilo je donacija izvan Hrvatske, kojima INA njeguje dugogodišnju suradnju i podupire njihovo djelovanje: Društvu gradišćanskih Hrvata, Kulturno-prosvjetnom društvu "Napredak" iz Sarajeva i hrvatskoj bratovštini Bokeljska mornarica iz Kotora.

Politika sponzorstava i donacija

5.49 Od 2004. godine INA raspisuje i u javnim glasilima objavljuje Natječaj za dodjelu donacija i sponzorstava. Na taj je način ovo iznimno važno područje postalo dostupno i razvidno svim potencijalnim korisnicima sredstava, ali i najširoj javnosti. Temeljni kriteriji za dodjelu donacija su kvaliteta i originalnost projekta, regionalna zastupljenost, izniman stupanj

korisnosti za društvenu zajednicu i činjenica da se projekt dijelom ili u cijelosti započne, odnosno dovrši 2005. godine.

Donacije se odnose na projekte raspoređene u pet područja: djeca i mladi, kultura i umjetnost, obrazovanje i znanost, zdravlje i ekologija te humanitarni projekti.

5.50 Važno je naglasiti da INA ne donira niti sponzorira političke stranke i institucije, s time da ne postoje posebne procedure ili politike koje reguliraju ovo pitanje.

5.51 U 2005. godini INA je za donacije i sponzorstva izdvojila ukupno četrdesetak milijuna kuna (uključujući i sredstva za auto-moto šport).

Kultura

5.52 U 2005. godini INA je u hrvatsku kulturu i umjetnost uložila dvanaest milijuna kuna, milijun kuna kao donator i jedanaest milijuna kuna kao sponzor.

Od kulturnih projekata i subjekata izdvajamo sponzoriranje 35. varaždinskih baroknih večeri, Vinkovačke jeseni, HNK Split u pripremi 51. splitskog ljeta, riječko Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca, Turističku zajednicu Đurđevca u pripremi Legende o picokima, 56. dubrovačke ljetne igre, izgradnju rodne kuće nobelovca Lavoslava Ružičke, 40. florart-međunarodnu vrtanu izložbu, Židovsku kulturnu scenu, Koncertnu dvoranu

Vatroslava Lisinskog, muzičke i glumačke festivale, obnovu i zaštitu Crkve svete Marije Snježne u Belcu i mnogih drugih. Osim toga INA je donirala i sponzorirala mnoge muzeje, kulturna društva, priredbe i drugo.

INA je, kao tvrtka s dugogodišnjom tradicijom njegovanja i pomaganja kulture i kulturnog stvaralaštva, utemeljila 1994. godišnju Nagradu sa svrhom dodjele priznanja autorima i kulturnim djelatnicima koji u inozemstvu promiču kulturu i svjetsku javnost obavješćuju o duhovnom razvitku hrvatskoga naroda i onima koji stvaraju i potiču kulturne veze Hrvatske sa svijetom, upućujući na najvrjednija djela i tako ukazuju na mjesto i ulogu koju zaslužujemo u svjetskoj kulturi i umjetnosti.

**Novi sjaj Marije Snježne:
obnovljeni biser hrvatskog
baroka u Belcu**

Baroknu Crkvu Marije Snježne u Belcu, u Hrvatskom zagorju, sagrađenu davne 1743. godine, nužno je bilo obnoviti. Restauracija je započela 1994. godine i nakon jedanaest godina Marija Snježna zablistala je novim sjajem. Glavni financijski podupiratelj obnove bila je INA, koja je u tu svrhu izdvojila oko 4,5 milijuna kuna.

U crkvi se nalazi oltar Svete Barbare, zaštitnice rudara, a uz njega se svake godine uoči njezina dana, 4. prosinca, upriličuje svečana misa gdje su nazočni radnici INE. Povodom obnove ovog iznimno vrijednog spomenika hrvatske baštine INA je 2005. izdala monografiju *Novi sjaj Marije Snježne, obnovljeni biser hrvatskog baroka u Belcu* (1994.-2005.).

Zdravstvo

5.53 Zdravstvo je jedno od područja kojima INA već godinama pomaže bilo doniranjem financijskih sredstava ili nabavkom potrebne medicinske i druge opreme. U 2005. godini INA je Kliničkoj bolnici Sestara milosrdnica u Zagrebu namijenila donaciju za nabavu laparoskopske opreme za operacije, Klinici za torakalnu kirurgiju Jordanovac u Zagrebu omogućeno je obnavljanje operacijskih sala, a Klinici za dječje bolesti Zagreb, Pulmološkoj poliklinici kupnja dijagnostičkog uređaja NIOX. Potom Općoj bolnici "Dr.Ivo Pedišić" iz Siska donacija je upućena za zbrinjavanje opasnog kemijskog otpada.

Ininom su financijskom potporom obuhvaćeni svi značajniji klinički bolnički centri, bolnice i domovi zdravlja u Hrvatskoj.

Šport

5.54 U športu, a osobito auto i moto športu, INA je izdašan sponzor i donator, podupirući većinu nacionalnih športskih saveza, primjerice, Hrvatski olimpijski odbor, Hrvatski rukometni savez, Hrvatski košarkaški savez, Hrvatski teniski savez, Hrvatski savez profesionalnog boksa, Hrvatski zrakoplovni savez, Hrvatski biciklistički savez, Hrvatsku taekwando reprezentaciju, kao i mnoge nogometne, teniske, veslačke i druge klubove, te istaknute pojedince u raznim športovima. Gotovo niti jedna značajnija športska priredba ne prolazi bez INE, pa je tako i prošle godine INA sponzorirala regatu "Fiumanka 2005", teniske turnire u Umagu i Zagrebu, Croatian Jet-ski Tour 2005, Aeromiting "Zagreb 2005" i mnoge druge. U auto i moto športu INA je u 2005. sponzorirala mnoge klubove i pojedince što djeluju pod okriljem HAKS-a, te međunarodna i nacionalna natjecanja poput 32. INA CROATIA DELTA RALLY-ja, Europskog prvenstva brdskih

auto utrka "Buzetski dani", "INA Prvenstva Hrvatske u Autocrossu", Međunarodnog autoslalomu u Zagrebu, Međunarodne kružne autoutrke u Požegi, Nagrade Grada Rijeke (utrka na Grobniku), Croatia Trophy 2005.-off road utrke, CRO Dakar 2005., Svjetskog i Europskog prvenstva u motocrossu i još niza drugih.

Zaštita okoliša

5.55 Predmetom Inina sponzoriranja i doniranja nužnih financijskih sredstava su i razni vrijedni projekti i institucije iz područja zaštite okoliša. Osim vlastita Projekta dabar kojim se ta životinja vraća na područje istraživanja i pridobivanja nafte, potvrđujući skrb INE o zaštiti okoliša, u 2005. godini INA je pomogla provedbu projekta "Podržimo boje Jadrana-zelena 2005", Udruge Dupinov san iz Zagreba, projekt-radionicu, edukativnu predstavu, kviz i nagradni natječaj Kluba kulture Agram iz Zagreba i druge. U 2005. godini INA je donacijama pomogla aktivnosti više ekoloških udruga, primjerice, rekonstrukciju plovećeg riječnog mlina Ekološke organizacije LIPA-EOL iz Čakovca, očuvanje vune i zaštitu okoliša OZANE-udruge sa socijalno humanitarnim ciljevima iz Zagreba, projekt spašavanja ptica ("Pitanje opstanka") na Vranskome jezeru u organizaciji Hrvatskog ornitološkog društva, rad Službe za spašavanje grabljivica Udruge sokolarskog centra Šibenik, izgradnju volijera za uzgoj i reprodukciju bjelonoktih vjetruša Udruge za zaštitu divljih životinja iz Zagreba, uređenje ekološkog kutića priroda u Dječjem centru Metković i mnoge druge.

5.56 Osim toga, INA pomaže u održavanju niza znanstvenostručnih skupova, primjerice, Simpozija goriva i maziva, Međunarodne ljetne škole naftnog rudarstva, Međunarodnog skupa o plinu itd. Značajan doprinos daje i u području izdavaštva gdje je pomogla izdavanju desetak znanstvenostručnih radova Ininih i drugih autora, kao i izdavanju brojnih knjiga, monografija i udžbenika iz raznih područja. Nije nevažno spomenuti ni različite oblike pomoći udrugama umirovljenika, udrugama sudionika Domovinskog rata i pojedincima koji su se obratili za pomoć.

Ina i javne i poslovne politike

5.57 INA djeluje na javne i poslovne politike kroz poslovna udruženja u Hrvatskoj i svijetu. INA je članica nacionalnih i regionalnih udruženja država Mediterana koji se bave energijom i zaštitom okoliša, a kroz nacionalna udruženja djeluje i na globalnom planu.

5.58 INA je i stalna sudionica Svjetskoga naftnog kongresa (World Petroleum Congress) i njegova Nacionalnog odbora (National Committee) te Svjetske konferencije za energiju (World Energy Conference).

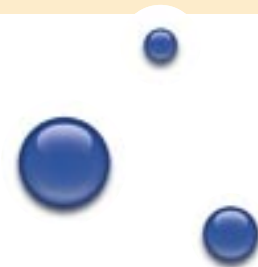
5.59 INA nije članica, ali uspješno surađuje s Hrvatskim poslovnim savjetom za održivi razvoj (HRPSOR) koji je član Svjetskog poslovnog savjeta za održivi razvoj, kao i s Američkom gospodarskom komorom u Hrvatskoj (American Chamber of Commerce in Croatia). INA je neizravno članica International Gas Union (IGU) kroz Hrvatsku stručnu udruhu za plin.

Izvori:

Zakon o zaštiti zdravlja, Narodne novine 121/03
Zakon o zaštiti potrošača, Narodne novine 96/03
Postupak osmišljavanja i provođenja ekonomske propaganda i unapređenja prodaje, INA, 2004.
Etički kodeks članstva Hrvatske udruge za odnose s javnošću Kodeks etike u poslovanju, HGK, Zagreb, svibanj 2005.
Zakon o javnom informiranju, Narodne novine 22/92
Tjedna i mjesečna izvješća besplatnog telefona 0800-1112
Pregled ugovora s dobavljačima iz 2005.
Zakon o javnoj nabavi, Narodne novine 159/03
Zakon o nabavi roba i ustupanju radova, Narodne novine 142/97
Kolektivni ugovor za INU, d.d., INA, siječanj 2005.
Pravilnik o procjeni utjecaja na okoliš, Narodne novine 59/2000
Glasnik INE, br. 1852, 7. lipnja 2005.

5.60 Inini radnici članovi su nacionalnih i internacionalnih stručnih udruženja i aktivni su sudionici u nacionalnim i internacionalnim kongresima, seminarima, radionicama i drugim skupovima. Svojim djelovanjem u udruženjima, djelatnici INE sudjeluju u kreiranju politika i donošenja zakonskih propisa.

5.61 Uz svaki primjerak prošlogodišnjeg Socijalnog izvješća distribuiran je i anketni listić kojim smo se obratili dionicima sa zamolbom da nam izraze svoje mišljenje o sadržaju i kvaliteti informacija u Izvješću. Za razliku od prethodne godine povratnih informacija bilo je malo. Iz pristiglih popunjenih anketnih listića vidljivo je da su čitateljima Socijalnog izvješća INE bile osobito korisne i zanimljive informacije o odnosima INE prema radnicima. U tom smislu su i primjedbe da u budućim Ininim Socijalnim izvješćima posvetimo više pažnje tom području.

Komunikacija u zaštiti okoliša, INA, prosinac, 2001.
INA-norma o obvezatnom izvješćivanju, INA, siječanj 1999.
Politika upravljanja kvalitetom poslovanja, INA, veljača 2001.
Politika normizacije, INA, listopad, 2000.
Poslovne knjige INA-matice (saldo konti) za 2005.
Postupanje s tehnološkim otpadom, INA, 2001.
Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja, Narodne novine 122/03, 48/95, 52/97, 89/98
Zakon o fondu zaštite okoliša i energetske učinkovitosti, Narodne novine 107/03
Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora, Narodne novine 108/03.
Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o kakvoći tekućih naftnih goriva, Narodne novine 98/05.
INA časopis, br. 32, studeni-prosinac 2005.

18. svjetski naftni kongres u Johannesburgu „Oblikovanje energetske budućnosti i partneri u održivim razvojnim rješenjima“

18. svjetski naftni kongres, održan od 25. do 29. rujna 2005. u Johannesburgu najviše se je bavio utjecajem naftnog gospodarstva na društvo u cjelini, a posebice na okoliš i socijalno okruženje u različitim dijelovima svijeta. Programskim odrednicama kongresa nastojalo se naglasiti kontinuirano nastojanje naftne industrije vezano uz zadovoljavanje novomilenijskih zahtjeva za sve većom potrošnjom energije, ali i za sigurnijom i djelotvornijom opskrbom. Istodobno, naftna je industrija prepoznala izazove budućnosti upravo u odnosu s ključnim partnerima s kojima zajednički traži rješenja. Ta rješenja moraju biti sukladna principima održivog razvoja, društveno prihvatljiva, primjerena i po okolinu neškodljiva. Hrvatski je izložbeni prostor bio dobro posjećen, a brojna su se pitanja posjetitelja kretala od pojedinosti o naftnom gospodarstvu, povezanosti s ostalim zemljama regije, posebice u plinskom sustavu. Izložbeni je prostor bio i mjesto razgovora članova delegacije Hrvatskoga vijeća Svjetskog vijeća za naftu i plin s potencijalnim i poznatim partnerima.

6. CILJEVI DRUŠTVENO ODGOVORNOG POSLOVANJA INE U BUDUĆNOSTI

IZVJEŠTAVANJE

INA će i u sljedećem razdoblju izvještavati o svim aktivnostima koje je provela u cilju društveno-odgovornog poslovanja, kako bi javnost i svi ključni dionici dobili cjelovit uvid u izravne i neizravne učinke Inina poslovanja u odnosu na ekonomsku, socijalnu te okolišnu dimenziju kvalitete življenja.

JAČANJE RAZVOJA PARTNERSTVA

U skladu sa svojom misijom, INA će i ubuduće razvijati partnerstvo u odnosu na sve ključne suradnike - potrošače, čije se primjedbe sustavno prikupljaju i integriraju u poslovne procese; kupce i dobavljače, spram kojih je INA uspješno ispunila ugovorne obveze u pogledu kvalitete proizvoda i plaćanja, kao i lokalne zajednice i cijelo društvo s kojima INA otvoreno komunicira.

POMOĆ ZAJEDNICAMA

INA će nastaviti pomagati zajednicama u humanitarnim, kulturnim, edukacijskim, športskim, ekološkim, zdravstvenim i znanstvenim projektima u vidu donacija i sponzorstva te ulagati u niz neprofitnih djelatnosti dragocjenih za ukupnu kvalitetu življenja. INA će promovirati kulturu volontiranja kako bi radnici svoje znanje i vrijeme darivali akcijama, odnosno organizacijama za socijalna pitanja, zaštitu zdravlja, okoliša i edukaciju.

POŠTOVANJE LJUDSKIH I RADNIH PRAVA, JAČANJE KORPORATIVNE KULTURE

U 2006. godini INA će usvojiti Kodeks poslovnog ponašanja i etike. Nastavit će se kontinuirano unapređivati sustav vrjednovanja rada radnika, obrazovanja, razvoja karijere na principima suvremenog upravljanja ljudskim resursima. Sustavno će se unapređivati interna komunikacija po funkciji i hijerarhijskoj liniji. Nastavit će se kontinuirano praćenje zadovoljstva radnika i implementiranje ključnih preporuka u sustave upravljanja. Stimulirat će se pozitivna radna atmosfera, osjećaj pripadnosti i zajedništva.

PRILOG 1
POPIS GRI POKAZATELJA S LOKACIJOM U TEKSTU

GRI pokazatelj	Lokacija u tekstu
Vizija i strategija 1.1-1.2	2.2, 2.13, str. 3
Presjek tvrtke 2.1-2.22	1.1-1.2, 2.1, 2.4, 2.12, 3.18, 6
Organizacijska struktura i sustav upravljanja 3.1-3.20	1, 2.1, 2.3, 2.5, 2.12, 3.2, 3.16, 5.14 - 5.17, 5.20 - 5.22, 5.39 - 5.61, Prilog 2
Pokazatelji ekonomskog učinka	
Izravni ekonomski utjecaji	
<i>Kupci</i>	
EC 1	3.5
EC 2	3.6
<i>Dobavljači</i>	
EC 3	3.7
EC 4	5.23
EC 11	5.20
<i>Radnici</i>	
EC 5	3.8 - 3.11
<i>Davatelji kapitala</i>	
EC 6	3.12
EC 7	3.13
<i>Javni sektor</i>	
EC 8	3.14
EC 9	3.15
EC 12	5.47 - 5.48
<i>Neizravni ekonomski utjecaji</i>	
EC 13	5.5 - 5.6
EC 13	5.29 - 5.32
Pokazatelji društvenog učinka: Ljudska prava	
<i>Strategija i menadžment</i>	
HR 1	2.10
HR 2	5.21 - 5.22
HR 3	5.22
HR 8	4.65- 4.74

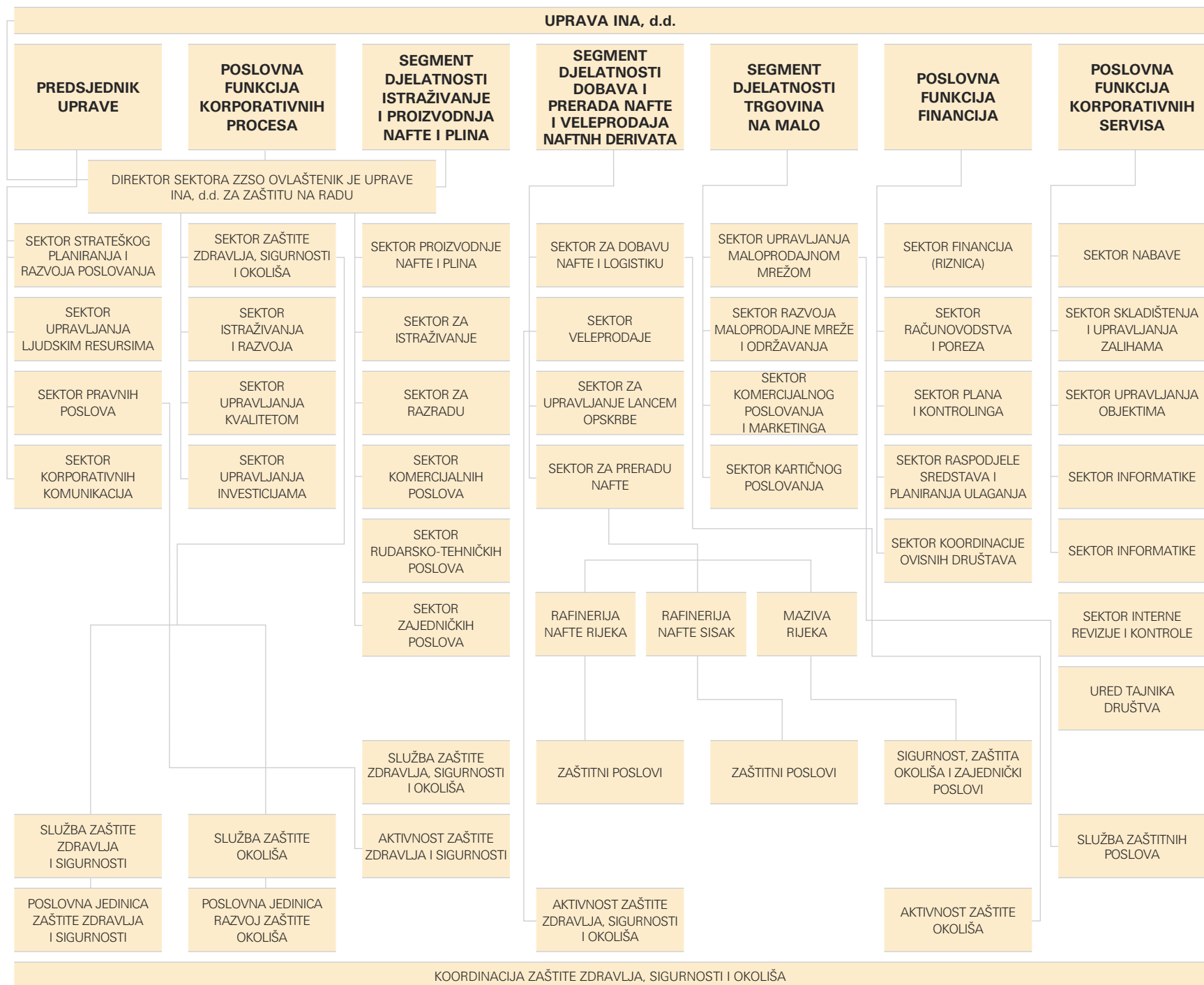
GRI pokazatelj	Lokacija u tekstu
<i>Nediskriminacija</i>	
HR 4	4.41 - 4.43
<i>Sloboda udruživanja i kolektivno pregovaranje</i>	
HR 5	4.22
<i>Dječji rad</i>	
HR 6	4.44 - 4.46
<i>Prisilni i obvezatni rad</i>	
HR 7	4.47
<i>Stegovne prakse</i>	
HR 9	4.36 - 4.39
HR 10	4.40
<i>Sigurnosne prakse</i>	
HR 11	4.65 - 4.80
<i>Prava domicilnog stanovništva</i>	
HR 12	nije primjenjiv
HR 13	5.42 - 5.44
HR 14	5.45 - 5.46
Pokazatelji društvenog učinka: Radni odnosi i dostojan rad	
<i>Zapošljavanje</i>	
LA 1	4.4
LA 2	4.14
LA 12	4.17 - 4.21
<i>Odnosi radne snage i uprave</i>	
LA 3	4.23 - 4.28
LA 4	4.31 - 4.35
LA 13	4.22
<i>Zdravlje i sigurnost radnika</i>	
LA 5	4.57
LA 6	4.50 - 4.53
LA 7	4.58 - 4.61
LA 8	4.55 - 4.56
LA 14	4.49
LA 15	4.48

GRI pokazatelj	Lokacija u tekstu
<i>Obuka i obrazovanje</i>	
LA 9	4.64
LA 16	4.62 - 4.63
LA 17	4.62 - 4.63
<i>Raznolikost i mogućnost</i>	
LA 10	4.5 - 4.8
LA 11	4.10 - 4.11
Pokazatelji društvenog učinka: Odgovornost za proizvod	
<i>Zdravlje i sigurnost potrošača</i>	
PR 1	5.4
PR 4	5.7
PR 5	5.7
PR 6	3.17
<i>Proizvodi i usluge</i>	
PR 2	5.8, 5.27
PR 7	5.9, 5.28
PR 8	5.14 - 5.16
<i>Oglašavanje</i>	
PR 9	5.10 - 5.13
PR 10	5.28
<i>Poštivanje privatnosti</i>	
PR 3	5.17 - 5.19
PR 11	5.10
Pokazatelji društvenog učinka: Društvo	
<i>Zajednica</i>	
SO 1	5.33 - 5.37
SO 4	3.17
<i>Mito i korupcija</i>	
SO 2	2.11, 5.24
<i>Političke donacije</i>	
SO 3	5.50
SO 5	5.50
<i>Tržišno natjecanje i određivanje cijena</i>	
SO 6	5.26
SO 7	5.25

PRILOG 3
ANKETNI LISTIĆ "RECITE INI"

FORMULAR ZA ODGOVOR

Vaše mišljenje bit će visoko cijenjeno!

1 Mislite li da je ovo izvješće:

- Vrlo informativno
- Djelomično informativno
- Neinformativno

2 Što po Vašem mišljenju nedostaje izvješću?

3 Smatrate li podatke i informacije u izvješću korisnim?

4 Koje su vam informacije osobito korisne i zanimljive?

5 Što možemo učiniti da bi izvješće bilo bolje i sadržajnije?

6 Ocijenite ovo izvješće ocjenom od 1 do 5. (Napomena: 1 - vrlo loše; 5 - odlično)

Sadržajnost	Vjerodostojnost
Jasnoća	Ciljevi
Otvorenost	

7 Želite li i ubuduće primati ovo izvješće?

- Da
- Ne

8 Jeste li Vi:

- Kupac - Dioničar - Radnik - Druga tvrtka - Javnost

9 Vaše primjedbe ili komentari:

10 Vaše ime i adresa:

Molimo Vas da ispunjen formular "Recite INI" pošaljete na faks: 01/2381 694

Ako trebate bilo kakvu daljnju informaciju, upišite svoje podatke i predstavnik INE će Vas sa zadovoljstvom kontaktirati.

ININ BESPLATNI TELEFON ZA INFORMACIJE I REKLAMACIJE: 0800 - 1112

PRILOG 4

POPIS IZVORA PODATAKA - BIBLIOGRAFIJA I OSOBE

BIBLIOGRAFIJA

1. Sustainability Reporting Guidelines, Global Reporting Initiative, Interim Secretariat, Amsterdam, 2002
2. www.globalreporting.org
3. Međunarodna konvencija C138 Minimum Age Convention, Geneva, 1973.
4. Međunarodna konvencija C29 Forced Labour Convention, Geneva, 1930.
5. Međunarodna konvencija Freedom of Association and Protection of the Right to Organise, San Francisco, 1948.
6. Međunarodna konvencija C98 Right to Organise and Collective Bargaining, Geneva, 1949.
7. Međunarodna konvencija C105 Ukinuće prinudnog rada, Geneva, 1957.
8. Konvencija o borbi protiv podmićivanja inozemnih javnih dužnosnika u međunarodnim poslovnim transakcijama, OECD, Uprava za financijske, porezne i poduzetničke poslove, travanj 1998.
9. Norma ISO 9001
10. Norma ISO 14001
11. Specifikacija OHSAS 18001
12. Etički kodeks članstva Hrvatske udruge za odnose s javnošću
13. Kodeks etike u poslovanju, HGK, Zagreb, svibanj, 2005.
14. Pravilnik o procjeni utjecaja na okoliš, Narodne novine 59/2000.
15. "Priopćenja" Državnog zavoda za statistiku za 2001., 2002. 2003., 2004. i 2005.
16. Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora, Narodne novine 108/03
17. Uredba o kakvoći tekućih naftnih goriva, Narodne novine 83/02
18. Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o kakvoći tekućih naftnih goriva, Narodne novine 98/05.
19. Zakon o fondu zaštite okoliša i energetske efikasnosti, Narodne novine 107/03
20. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima, Narodne novine, 118/2003.
21. Zakon o javnoj nabavi, Narodne novine 159/03.
22. Zakon o javnom informiranju, Narodne novine 22/02.
23. Zakon o nabavi roba i ustupanju radova, Narodne novine 142/97
24. Zakon o osnivanju javnog poduzeća, Narodne novine 42/90
25. Zakon o osnivanju javnog poduzeća, INA-Industrija nafte postala poduzećem u državnom vlasništvu, Narodne novine 69/93
26. Zakon o računovodstvu i međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja, Narodne novine 90/92.
27. Zakon o radu, Narodne novine, 38/95; 54/95; 65/95; 17/01; 82/01; 114/03
28. Zakon o zaštiti na radu, Narodne novine 59/96; 94/96; 114/03
29. Zakon o zaštiti od požara, Narodne novine 58/93.
30. Zakon o zaštiti potrošača, Narodne novine 96/03
31. Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja, Narodne novine 48/95, 52/97, 89/98, 122/03
32. Zakon o zaštiti zdravlja, Narodne novine 121/03
33. Anketa o zadovoljstvu radnika radom u INI, d.d., INA, 2005.
34. Financijsko izvješće za 2005. godinu, INA, 2006.
35. Godišnje izvješće INE, d.d. za 2003., INA, 2004.
36. Godišnje izvješće INE, d.d. za 2004., INA, 2005.
37. INA časopis, br. 32, studeni-prosinac 2005.
38. INA Glasnik br. 1843, 1. veljače 2005.
39. INA Glasnik br. 1850, 10. svibnja 2005.
40. INA Glasnik, br. 1851, 24. svibnja 2005.
41. INA Glasnik, br. 1854, 5. srpnja 2005.
42. INA Glasnik, br. 1861, 1. studenoga 2005.
43. INA Glasnik, br. 1863, 29. studenoga 2005.
44. Izjave o osnivanju društava STSI-Integrirani tehnički servisi d.o.o. (2002.); Proplin d.o.o. (2002.); Maziva- Zagreb d.o.o (2002.) SINACO d.o.o. (2003.)
45. Izvješće o isplaćenim plaćama u INI, d.d. za razdoblje siječanj-prosinac 2001., 2002., 2003., 2004. i 2005.
46. Izvješće o kretanju i strukturi radnika u INI, d.d. na dan 31. XII. 2005., 31. XII. 2004., 31. XII. 2003., 31. XII. 2002. i 31. XII. 2001.
47. Izvješće o prekovremenom radu i bolovanju u INI, d.d. za 2001., INA, 2001.
48. Izvješće o prekovremenom radu i bolovanju u INI, d.d. za 2002., INA, 2002.
49. Izvješće o prekovremenom radu i bolovanju u INI, d.d. za 2003., INA, 2003.

- 50.** Izvješće o prekovremenom radu i bolovanju u INI, d.d. za 2004., INA, 2004.
- 51.** Izvješće o prekovremenom radu i bolovanju u INI, d.d. za 2005., INA, 2005.
- 52.** Izvod iz evidencije radnog vremena za zaposlenike s posebnim ugovorima o radu
- 53.** Kolektivni ugovor za INU, INA, siječanj 2005.
- 54.** Komunikacija u zaštiti okoliša, INA, prosinac 2001.
- 55.** Lista ovlaštenja za donošenje odluka u INI, d.d., INA, studeni 2005.
- 56.** Odluka o imenovanju ovlaštenika za obavljanje poslova zaštite na radu u INI, d.d., INA, 2005.
- 57.** Odluka o izvješćivanju Uprave INE, d.d. o izvanrednim događajima u INI, d.d., INA, 2004.
- 58.** Odluka o mjerama za prestanak radnog odnosa radnika INE, d.d. u 2001. i 2002.
- 59.** Odluka o organizaciji provedbe sustava zaštite na radu u INI, d.d., INA, ožujak 2002.
- 60.** Odluka o osnovama organizacije INE, INA, siječanj 2004.
- 61.** Odluka o ovlastima i odgovornostima u upravljanju i poslovanju INE, d.d., INA, siječanj 2006.
- 62.** Odluka o poticajnim mjerama za prestanak radnog odnosa radnika INE, d.d. u 2003. INA, travanj 2003.
- 63.** Odluka o poticajnim mjerama za prestanak radnog odnosa radnika u razdoblju od 2005. do 2007., INA, 2005.
- 64.** Odluka o ustrojstvu i djelokrugu rada operativno-informacijskog centra INE, d.d., INA, 2004.
- 65.** Odluka o upućivanju radnika INE, d.d. na sistematski zdravstveni pregled, INA, veljača 2003.
- 66.** Odluka o uvođenju sustava upravljanja poslovanjem u INI, d.d., INA, rujan 2001.
- 67.** Odluka o vertikalizaciji Zaštitnih poslova u INI, d.d., INA, siječanj 2003.
- 68.** Politika kvalitete poslovanja, INA, veljača 2001.
- 69.** Politika normizacije, INA, listopad 2000.
- 70.** Politika upravljanja poslovanjem Sektora trgovine na malo, INA, 2002.
- 71.** Poslovne knjige INE, d.d. za 2003., INA, 2003.
- 72.** Poslovne knjige INE, d.d. za 2004., INA, 2004.
- 73.** Poslovne knjige INE, d.d. za 2005., INA, 2005.
- 74.** Poslovnik o radu Nadzornog odbora INA-Industrije nafte, d.d., INA, 2003.
- 75.** Poslovnik o radu Odbora za ljudske resurse i imenovanja, INA, 2003
- 76.** Poslovnik o radu Odbora za financije i investicije, INA 2005.
- 77.** Poslovnik o radu Uprave INA-Industrije nafte, d.d., INA, 2005.
- 78.** Pravilnik o intelektualnom vlasništvu u INI, d.d., INA, 2004.
- 79.** Pravilnik o radu, INA, listopad, 2004.
- 80.** Pravilnik o zaštiti na radu u INA-Industriji nafte, d.d., INA, siječanj 2005.
- 81.** Postupak osmišljavanja i provođenja ekonomske propagande i unapređenja prodaje, INA, 2004.
- 82.** Postupak o obvezatnom izvješćivanju pri ispuštanju opasnih i/ili štetnih tvari u okoliš, siječanj 1999.
- 83.** Postupak upravljanja ljudskim resursima, INA, siječanj 2003.
- 84.** Postupak upravljanja projektima, INA, 2005.
- 85.** Postupak upravljanja rizikom po zdravlje i sigurnost, INA, lipanj, 2003.
- 86.** Postupak za interni audit u INI, d.d., INA, veljača 2003.
- 87.** Postupanje s tehnološkim otpadom u INI, d.d., INA, veljača 2001.
- 88.** Statut INA-Industrije nafte, d.d., INA, 2003.
- 89.** Strategija upravljanja intelektualnim vlasništvom INE, d.d. u RH i inozemstvu, INA, 2004.
- 90.** Tjedna i mjesečna izvješća besplatnog telefona 0800 1112
- 91.** Uputa o naplati domaćih dospjelih potraživanja, INA, 2005.
- 92.** Uputa o obliku i sadržaju prijedloga/izvještaja koji se upućuju na Upravu INE, d.d. i/ili na Nadzorni odbor INE, d.d, INA, 2004.
- 93.** www.ina.hr

OSOBE

Bašljan, Dubravka, Sektor upravljanja ljudskim resursima
Belinić-Gak, Jadranka, Sektor upravljanja kvalitetom
mr.sc. Bertović Lidija, Sektor zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša
Borić, Jadranka, Sektor upravljanja kvalitetom
Čolak, Dubravka, Sektor upravljanja ljudskim resursima
Dimov, Branka, Sektor upravljanja ljudskim resursima
Draušnik-Boršić, Saša, Sektor upravljanja ljudskim resursima
Fricki, Damir, Sektor korporativnih komunikacija
Galić, Anđela, Sektor upravljanja ljudskim resursima
Grego, Iva, Sektor koordinacije ovisnih društava
mr.sc. Grubišić, Nikica, Sektor strateškog planiranja i razvoja poslovanja
Horvat, Dominik, Sektor financija
Ilić, Brankica, Sektor upravljanja ljudskim resursima
Jambrec, Nada, Sektor upravljanja kvalitetom
Kaluder-Kamčev, Ksenija, Sektor strateškog planiranja
i razvoja poslovanja
Kontent, Željka, Sektor upravljanja ljudskim resursima
Krivdić, Ivančica, Sektor zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša
Kunce-Kern, Katarina, Sektor pravnih poslova
Lazarić, Tomislav, Sektor korporativnih komunikacija
Lebinec, Ivanka, Sektor zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša
Madunić, Josip, Sektor korporativnih komunikacija
Majetić, Boris, Samostalni sindikat energetike,
kemije i nemetala Hrvatske
Maleković-Pavić, Vlatka, Sektor upravljanja kvalitetom
Marković, Kristina, SD Trgovina na malo
Matić, Dijana, Sektor plana i kontrolinga
Mikulić, Boris, Sektor informatike
Mikuš, Božo, Sindikat INE i naftnog gospodarstva
Modrušan-Horvat, Gordana, SD Istraživanja
i proizvodnje nafte i plina
Palčec, Ilijana, Sektor korporativnih komunikacija
Peić, Koraljka, Sektor korporativnih komunikacija

Petričević, Dragica, Sektor zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša
Poklepović, Neven Pavao, Sektor korporativnih komunikacija
Poljak-Vakula, Lavanda, SD Trgovina na malo
Račić-Šarić, Romana, Sektor upravljanja investicijama
Rilović, Maja, INAŠ, sindikat zaposlenika i društava INE
Štengl, Tomislav, Sektor korporativnih komunikacija
Tabak, Snježana, Sektor upravljanja ljudskim resursima
Tokić, Anđelka, Sektor računovodstva i poreza
Turbelija, Ivan, Sektor upravljanja ljudskim resursima
mr.sc. Velić-Dvorščak, Željka, Sektor pravnih poslova
mr.sc. Zovko-Miholić, Maja, Sektor korporativnih komunikacija
Župančić, Livija, Sektor upravljanja ljudskim resursima

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA

Sektor za industriju

Zajednica za društveno odgovorno poslovanje

Klasa: 008-04/06-01/205
Urbroj 311-10-06-01

Zagreb, 5. srpnja 2006

Socijalno izvješće "INA i korporativna društvena odgovornost", Godišnje izvješće za 2005. godinu je u sadržajnom i metodološkom smislu napravljeno u skladu s načelima i u duhu Global Reporting Initiative – međunarodnog standarda za trobilančno izvješćivanje.

Kao već treće u nizu omogućava usporedivost dosljednosti primjene načela i smjernica, kao i GRI indikatora same INE kroz izvještajne periode, kao i usporedbu sa sličnim izvješćima drugih tvrtki.

U izvješću su zastupljena glavna sadržajna područja – izjava predsjednika Uprave, vizija, strategija, profil kompanije, upravljačka struktura i sustav upravljanja, kao i popis referentnih dokumenata na kojima su temeljeni. Pokazatelji ekonomskog i društvenog učinka kompanije su prikazani usporedivo za izvještajnu i prethodne dvije godine, s referentnom listom istih u odnosu na GRI.

Prikazani opseg i kvaliteta podataka i informacija kao i referentnih priloga svjedoče o poštivanju principa transparentnosti i uključivanju relevantnih partnera u izradu samog izvješća.

Izvješće svjedoči o stvarnoj posvećenosti INE unapređenju njene socijalne odgovornosti, koja je uz već tradicionalno dobro razvijenu suradnju i komunikaciju sa širom društvenom zajednicom, posebno izražena na području odnosa sa zaposlenicima. Uhodane dobre prakse brige za zdravlje i sigurnost zaposlenika, obrazovanja i usavršavanja te komunikacije s rukovodstvom se ažurno unapređuju u skladu sa zahtjevima razvoja i okruženja, kao što je npr. uvođenje seminara o mobbing-u, povećanje broja žena u rukovodstvu, formaliziranje dugoročnog programa za rješavanje problema viška radnika, razvoj kodeksa poslovnog ponašanja i etike i sl.

U dobrom odabiru i obuhvatu pojedinih aspekata društveno odgovornog poslovanja kompanije postoji i daje mogućnost osnaživanja istih u djelu koji se odnosi na korporacijsko upravljanje i sučelovanje zaposlenika u odlučivanju. Uključivanje skraćenog izvješća o odgovornom odnosu prema okolišu s relevantnim GRI pokazateljima bi donijelo dodatnu vrijednost budućim izvješćima i ostvarilo integralno izvješćivanje o ekonomskim, socijalnim i ekološkim aspektima poslovanja INE.

Socijalno izvješće "INA i korporativna društvena odgovornost" za 2005. godinu kao treće u nizu potvrđuje njenu dosljednost u prihvatanju i primjeni principa društveno odgovornog poslovanja te svojim sadržajem i duhom može poslužiti kao pozitivan primjer u hrvatskom gospodarskom okruženju.

Dopredsjednica Zajednice

Dubravka Turkalj

EUROCHAMBRES

DIREKTOR SEKTORA

Rudolf Friganović, dipl. inž.

ISO 9001:2000

10000 Zagreb, Draškovićevo 45, p.p. 238, tel: (01) 46 06 701, 46 06 705, fax: (01) 46 06 737
e-mail: industrija@hgk.hr, www.hgk.hr

Nezavisna ocjena 2

Socijalno izvješće 'INA i korporativna društvena odgovornost' za 2005. godinu nastavlja se na dobru praksu prethodnih izvješća iz 2003. i 2004. godine, ali donosi i pozitivne novine u opisu i analizi utjecaja poslovnih praksi na tvrtku i njene ključne dionike. U skladu s obuhvatom i metodologijom izvješća, naglasak je na ekonomskim i društvenim aspektima poslovanja INE d.d. I u 2005. godini INA d.d. se pokazala i kao stabilan i profitabilan poslovni sustav s potencijalom za lidersku poziciju u regiji, ali i kao tvrtka koja u svoje strukture, procese i odnose s dionicima unosi različite aspekte društvene odgovornosti.

Ovo izvješće utemeljeno je na načelima, smjernicama i aktualnim sustavom indikatora Global Reporting Initiative (GRI 2002 Sustainability Reporting Guidelines) - međunarodnog standarda za trobilančno izvještavanje. Uz uvodnu izjavu predsjednika Uprave, izvješće sadrži ključne informacije o korporativnoj misiji, viziji, vrijednostima i različitim politikama tvrtke u području društvene odgovornosti, te o procesima, strukturama i procedurama koji podupiru realizaciju poslovne strategije i navedenih politika. Također, obrađeni su svi primjenjivi GRI indikatori, čime je omogućena usporedivost sa sličnim izvješćima drugih tvrtki i dosadašnjim izvješćima INE. Treba napomenuti da je redefinicija GRI metodologije, odnosno izrada treće generacije GRI standarda (GRI G3) upravo u završnoj fazi. Nova generacija GRI standarda u upotrebu ulazi u listopadu ove godine, tako da će u izradi idućeg izvješća biti potreban dodatni napor pri usvajanju redefinicirane metodologije izvještavanja.

Inin pristup društveno odgovornom poslovanju kombinacija je tradicionalnih i inoviranih aspekata. S jedne strane, INA - zbog veličine, vlasničke strukture, strateške važnosti i dominantne tržišne pozicije tvrtke - prilagodbu novim uvjetima poslovanja obavlja postupno. To omogućava i prilagodbu aspekata društveno odgovornog poslovanja tradicionalno ukorijenjenih u organizacijsku kulturu INE - poput odnosa prema zaposlenima ili ulaganja u zajednicu putem donacija i sponzorstva. S druge strane, tvrtka nastoji odgovoriti novim izazovima društvene odgovornosti u odnosima unutar organizacije, kao i dijalogom s poslovnim partnerima i drugim vanjskim dionicima. Izvješće za 2005. uglavnom pokazuje kontinuirat pozitivnih trendova u području kvantitativnih pokazatelja, stabilnost kvalitativnih promjena uvedenih tijekom posljednjih godina (npr. vezanih uz suradnju s akademskim ustanovama i odnose s potrošačima) te nekoliko novina. U ovom kontekstu treba istaknuti pomake u upravljanju kvalitetom (dobiven certifikat ISO 9001:2000) i praćenju razvoja poslovanja u skladu s načelima uravnoteženog pristupa poslovanju (iniciran projekt Balanced Scorecard). Također, zabilježeni su dodatni pozitivni pomaci u razvoju sustava obrazovanja i zastupljenosti žena u managementu. Kada je riječ o Kodeksu poslovnog ponašanja i etike, potrebno je, na temelju izrađenog prijedloga, u što kraćem roku definirati i usvojiti konačnu verziju, uvesti ga u praksu te pratiti njegovu provedbu. U skladu s preuzetim obvezama, očekuje se da će iduća socijalna izvješća sadržavati dodatne informacije o pitanjima jačanja partnerstva s dionicima, ljudskih i radnih prava, poboljšanja komunikacije i zadovoljstva radnika, te odnosa sa zajednicama kroz volonterski rad, donacije i sponzorstva. Preporučuje se da buduća izvješća sadrže i više informacija o dobavljačkim praksama, kao i o eventualnim prijavama o mitu ili korupciji i njihovim ishodima (u ovom izvješću predočena je politika sprečavanja mita i korupcije). Donacije i sponzorstva mogli bi biti preciznije sistematizirani i pregledno prikazani po kategorijama (npr. u obliku tablice). Korisno bi bilo i daljnje intenziviranje praćenje pitanja kooperativnog upravljanja, vezanog uz djelovanje nadzornog odbora, vlasničke odnose te uz poslovanje s ovisnim društvima u okviru INA-Grupe. Također, u skladu s mogućnostima, preporučuje se uvođenje sustava integralnog izvještavanja o ekonomskim, socijalnim i ekološkim aspektima poslovanja.

Društveno odgovorno poslovanje je proces koji zahtjeva kontinuirano učenje i usavršavanje. Izvještavanje o ekonomskim, društvenim i ekološkim aspektima je njegova bitna sastavnica koja pruža podlogu za proaktivan odnos tvrtke prema vlastitoj budućnosti. Socijalno izvješće 'INA i korporativna društvena odgovornost' za 2005. godinu na profesionalan način analizira stanje, prati promjene i definira potrebe i prioritete u razvoju društveno odgovornog poslovanja u jednom od ključnih poslovnih subjekata u Hrvatskoj. Na taj način, ono pruža dobru osnovu za daljnja usapređenja unutar tvrtke i u odnosima tvrtke s njenim dionicima.

mr.sc. Domagoj Račić,
član Radne skupine za pregovore s EU
poglavlja 20, Industrijska politika i poduzetništvo

Zagreb, 10. srpnja, 2006.

D. Račić

IMPRESSUM

INA Industrija nafte, d.d. Zagreb
Avenija V. Holjevca 10
p.p. 555, 10002 Zagreb

Izdavač:

INA - Industrija nafte d.d.

Za izdavača:

Tomislav Štengl

Glavna urednica:

dr.sc. Svea Švel-Cerovečki

Urednice:

Anđelka Tokić

Livija Župančić

Koraljka Peić

Dragica Petričević

Jadranka Borić

Lektura:

Marija Ivana Šivak

Fotografije:

Miljenko Marohnić

Ferdo Buva

Tomislav Lazarić

Grafičko oblikovanje:

K&K / OMNISGROUP

Tisak:

ZT ZAGRAF